Nr. 136. NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM. Kraków, Poniedziałek 19 Czerwca 1922. Rok XLI.

NOWA REFORMA

„Nowa Reforma" wychodzi codziennie rano.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	7920 Mk	3960 Mk	1980 Mk	660 Mk
z odnoszeniem do domu	9000 „	4500 „	2250 „	750 „
W Polsce:				
z przesyłką pocztową	9000 „	4500 „	2250 „	750 „
W innych państwach	12000 „	6000 „	3000 „	1000 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do **Administracji „Nowej Reformy"** w Krakowie.

Redakcja: ulica Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny l. 3. Telefon Redakcji 41. Administracji 241. Dla rozmów **zamiejscowych 1572.**

Nr P. K. O. 140.956; Konto Ziemski Bank Kredytowy w Krakowie.

Rękopisów nadsyłanych Redakcja nie zwraca.

Cena numeru pojedynczego wszędzie 30 Mp.

Prenumeratę przyjmują: Administracja „Nowej Reformy" ul. św. Anny 3. Biuro Dzienników i księgarnia „Ruch" (dawniej J. Hopcas i A. Salomonowa), ulica Szczepańska 9 Biuro M. Hupczyca, ul. Jagiellońska l. 7 i wszystkie krajowe i zagraniczne biura dzienników.

Ogłoszenia przyjmują: w Krakowie wszystkie biura dzienników i ogłoszeń. **W Warszawie** Reklama polska, Jasna 10, R. Mosse, Marszałkowska 124; L. i K. Metzl i Ska. ul. Marszałkowska 130; I. Buchweitz, Marszałkowska 120, B. Buchweitz, Fredry 4, T. Pietraszek, Marszałkowska 115, Wielkopolska agencja reklamy, Krakowskie Przedmieście 71, Unger, Senatorska 12, M. J. Freid, Rymarska 16, Międzynarodowe biuro ogłoszeń Galerja Luksemburg, J. Librod, Marszałkowska 118; **w Poznaniu** Polska agencja reklamy „Par", Rycerska 8, Wielkopolska agencja reklamy, Gwarna 19; **w Wilnie** S. Jatan, Niemiecka 4, Jankowski-Grałowski Wielka 96; **we Lwowie** St. Sokołowski, biuro dzienników H. Buchstab, M. Brück; **we Wiedniu** R. Mosse, M. Dukes Nachf., Haasenstein et Vogler, H. Schalek, Bock et Herzfeld E. Braun, J. Danneberg, J. Rafael, Oest. Anzeige-Ges. „Ifra", Wollzeile 12, „Inges", Franz Josef Kai 7; **w Berlinie** „Ala", Krausenstr. 38.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza milimetrowego za raz Mk 25·—. Za układ tabelaryczny, cyfrowy, skombinowany o 50 procent drożej. — **Nekrologi** Mk 40 za miejsce wiersza. — **Nadesłane** po Mk 65·— od wiersza milimetrowego. — **Głosy publiczne** po Mk 80·— od wiersza. — Na pierwszej stronie 120 Mk od wiersza. Drobne ogłoszenia po 20 Mk od słowa. — **Załączniki** do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się wedle umowy.

Decyzja sejmu

Kraków, 18 czerwca.

Naczelnik państwa postawił Sejmowi trzy pytania w sprawie autentycznej interpretacji artykułu trzeciego t. zw. »małej konstytucji« z dnia 20 lutego 1919 r. W piątek Sejm zebrany specjalnie w tej sprawie bardzo licznie dał odpowiedź na postawione mu pytania i ustalił autentyczną interpretację postanowień małej konstytucji.

Tocząca się od dwóch tygodni walka o władzę rychło przybrała formy sporu o formułki. Jest pewnem, że określenia, użyte w małej konstytucji, były niejasne i nieudolne i odpowiadały raczej rozpowszechnionej u nas niechęci do jasnych i zdecydowanych określeń, niż wymaganiom wyraźnej i męskiej myśli logicznej. Niemniej jednakowoż sama rzecz przedstawiała się jasno i dla nikogo nie mogła budzić wątpliwości merytorycznych. Sejm uznał się za suwerenny. Źle czy dobrze, tak jest. I może to być zmienione tylko albo po dobrowolnem ustąpieniu Sejmu albo po jego rozwiązaniu przemocą. Ten drugi jednak wypadek nie byłby uzasadniony w żadnej ustawie.

Mała konstytucja mówi, że Naczelnik »powołuje rząd w porozumieniu z Sejmem«. Jest to niejasne określenie jasnego stanu rzeczy. Jaki jest ten stan? Oto Naczelnik państwa podpisuje nominacje na ministrów dla tych osób, które marszałek Sejmu wymieni mu, jako posiadające zaufanie większości Sejmu. Przy utrzymaniu zasady suwerenności Sejmu nie może być inaczej. Jeżeli bowiem rząd ma być parlamentarnym tj. odpowiedzialnym przed Sejmem, to musi mieć za sobą większość tego Sejmu. Gdyby Naczelnik państwa mianował rząd, nie upewniwszy się poprzednio, czy jego nominaci taką większość w Sejmie znajdą, to mogłaby zajść taka sytuacja, że Naczelnik mianowałby coraz to inny rząd, a Sejm odrzucałby go za każdym razem. W państwach o ustalonej władzy, szczególniej w monarchjach nawet z rządem parlamentarnym, w wypadku tak jasnej różnicy zdań między parlamentem a suwerenem, rozwiązuje suweren parlament i każe wybierać nowy w przekonaniu, że ten nowy będzie miał większość przychylną dla jego rządu. W Polsce jednak Sejm nie może być przez nikogo rozwiązany, tylko sam przez siebie. Jeżeliby więc Sejm uporczywie odrzucał mianowany przez Naczelnika rząd, to Naczelnik nie posiadałby w granicach istniejących ustaw żadnego środka, aby utworzyć rząd parlamentarny tj. odpowiedzialny przed Sejmem, ponieważ istniejący Sejm odrzucałby taki rząd, Naczelnik państwa zaś nie mógłby odwołać się do ludności, rozwiązując istniejący Sejm i rozpisując nowe wybory.

W tych warunkach nie mogło się też dziać przy mianowaniu rządów inaczej, niż się działo dotychczas. Więc w braku stałej większości sejmowej tworzyła się jakaś przygodna. Ta decydowała o wyborze osoby, którą gotowa jest obdarzyć swem zaufaniem. Marszałek Sejmu zaś komunikował nazwisko tej osoby Naczelnikowi państwa, który załatwiał formalność nominacji.

Zachodzi pytanie, co się w tem wszystkiem zmieniło w skutek uchwał piątkowych? Otóż w rzeczywistości nie zmieniło się nic. Jaśniej tylko został ten stan rzeczy określony. Nadto konwent senjorów, który występował dotąd jako wewnętrzny, pomocniczy i prywatny organ sejmowy, otrzymał specjalną nazwę »komisji głównej« czy też jak dowcipnisie zaraz zresztą trafnie określili — »przesileniowej« i stał się już prawnym organem Sejmu, służącym do desygnowania rządu.

Dla utrzymania zasady suwerenności Sejmu znalazła się w Sejmie znaczna stosunkowo większość (200 przeciw 167). Jeżeli przesilenie miało ten cel, aby zasadę tę uchylić lub przynajmniej ograniczyć, to osiągnęło ono cel wręcz przeciwny. Zasada ta bowiem została jeszcze rozwinięta, jaśniej sformułowana i otrzymała specjalny organ sejmowy dla jej realizacji każdoczesnej.

Taki jest faktyczny stan rzeczy, przedstawiony w jego najistotniejszych elementach. Obok niego istnieją kwestje polityczne, które zajmują obszar bardzo rozległy. Treścią tych wszystkich kwestyj jest walka o władzę dla stronnictw, pozbawionych jej w tej chwili, i o rozszerzenie pełnomocnictw Naczelnika państwa. Sejm stanął w obronie swoich praw, jak chcą jedni, czy uzurpacyj, jak powiedzieliby drudzy.

Dla szerokich sfer opinji publicznej, skazanych z natury rzeczy na rolę biernych świadków tego, co działo się w dniach ostatnich na terenie sejmowym, drugoplanową staje się kwestja uzgodnienia wyboru nowego rządu z »wielką« lub »małą« konstytucją, a na plan pierwszy wybija się postulat utworzenia w najkrótszym czasie gabinetu, któryby dorósł do trudnego zadania kierowania nawą państwa. Społeczeństwo polskie odnosi się z pełnem zaufaniem do intencyj Naczelnika państwa. Jeżeli wywołał obecne przesilenie, to zapewnie miał poważne do tego powody. Wobec dokonanego faktu, jałowym byłby spór, czy powody tego kroku, z tego, lub owego punktu widzenia, były usprawiedliwione. Teraz jedynie idzie o to, aby nowy rząd, nie dla tych lub owych partyj, ale dla państwa, dla jego żywotnych interesów, jeżeli nie lepszym, to bodaj nie był gorszym od poprzedniego.

Jeżeli Sejm stanął w obronie swojej »suwerenności« i swoich konstytucyjnych prerogatyw, to zdawać sobie teraz musi sprawę z tego, że wraz z prawami, które sobie aroguje, spadają na niego także obowiązki i zwiększone wolumina odpowiedzialności. Kraj ma już dosyć ciągłych przetargów partyjnych, a nawet, jak w tym wypadku, sporów prawno-konstytucyjnych. Ci, co rwą się do władzy, niech postarają się, aby ta władza spoczęła przedewszystkiem w ręku ludzi do jej sprawowania uzdolnionych i pracujących na swoich stanowiskach, nie dla tej, lub owej partji, ale dla dobra państwa, jako takiego.

Dopóki takie przekonanie nie objawi się w postępowaniu tych czynników, mniejsza o to, jak one nazywać się będą, które na wytworzenie rządu decydujący wpływ mają, Polska nie wydobędzie się z chaosu, który pochłania najbardziej uprawnione jej nadzieje i najpiękniejsze na przyszłość widoki.

Odpowiedź sejmu Naczelnikowi państwa

Uchwalenie utworzenia Komisji głównej

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 czerwca.

Na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu zapadło postanowienie **utworzenia »komisji głównej«**. Wszystkie wnioski i poprawki lewicy zostały **przegłosowane. Dzień dzisiejszy zbliży może wreszcie nas do rozwiązania przesilenia,** jakkolwiek chaos, który powstał przy wątpliwościach co do komisji głównej nie wróży, wedle ogólnego przekonania szybkiego załatwienia sprawy.

Zamykając posiedzenie Sejmu marszałek Trąmpczyński zwrócił się do posłów z prośbą, aby do godz. 6 wieczorem w kancelarji Sejmu złożyli **listy przedstawicieli klubów do komisji głównej.** Wedle tych list skład »komisji głównej« przedstawia się następująco:

P. P. S. pos. Barlicki, Daszyński, Moraczewski, Niedziałkowski, Perl, Ziemięcki.

N. P. R.: pos. Chądzyński, Fichna, Herc, Rajca, Waszkiewicz.

P. S. L. Lewica: pos. Stapiński, Putek.

Żydy: Tohn, Hirschhorn.

Wyzwolenie: Woźnicki, Stolarski, Kosmowska, Poniatowski.

P. S. L.: pos. Witos, Rataj, Dąbski, Buzek, Dębski, Dąbrowski, Erdman, Kiernik, Bryl, Płocha, Przybycień, Anusz, Średniawski, Krzyżanowski, Błyskosz, Stępień, Uziembło, Burakowski.

Klub mieszczański: pos. Rosset, Toman.

Klub Pracy Konst.: pos. Fedorowicz, Bauorowski.

Chadecja: pos. Czerniewski, ks. Kaczyński.

Nar. Zjedn. Lud.: pos. Skulski, Trzciński, Piechota, Maj, Wojdaliński, Walisiak.

Stron. kat. lud.: pos. Matakiewicz.

Rady ludowe: Małowieski.

Związek lud. nar.: pos. Głąbiński, Grabski, St. Seyda, ks. Lutosławski, Stychel, Kowalski.

Duża ilość posłów P. S. L. tłómaczy się tem, że klub ten rozdzielił się na **trzy grupy,** z których każda zgodnie z regulaminem ma po 6 przedstawicieli.

Marszałek sejmu do Naczelnika państwa

O godz. 4 pop. marszałek Trąmpczyński przesłał do Naczelnika państwa pismo treści następującej:

W odpowiedzi na pytania, postawione przez Naczelnika na terenie Sejmu w dniu 12 bm. co do znaczenia 3 punktów konstytucji z dnia 20 lutego 1919 r. Sejm ustawodawczy na posiedzeniu w dniu 16 bm. powziął następującą uchwałę:

»Wyrazy »Naczelnik państwa powołuje« i wyrazy »na podstawie porozumienia z Sejmem« interpretuje Sejm w ten sposób, że inicjatywa w wyznaczeniu premjera należy z reguły do Naczelnika państwa. W braku propozycji Naczelnika państwa lub zgody Sejmu ustawodawczego względnie organu przez Sejm ustawowo ustanowionego, ten organ większością głosów desygnuje premjera«.

Wspomnianym w powyższej uchwale organem na mocy uchwały Sejmu 16 bm. ma być **komisja główna,** której skład i kompetencję określa art. 53-a regulaminu w sposób następujący:

Do regulaminu Sejmu ustawodawczego dołącza się następujący artykuł:

Art. 53-a. I. Do ustalenia stanowiska większości Sejmu w stosunku do spraw przez Sejm jej złoconych, a w szczególności w stosunku do zadań z przesileniem rządowem związanych, ustanawia się **»komisję główną« pod przewodnictwem marszałka Sejmu.**

II. Komisja ta powstaje w ten sposób, że posłowie upoważniają do zastąpienia w niej swoich **delegatów z pomiędzy siebie wybranych,** przyczem jednak każdy delegat musi posiadać **zastępstwo najmniej 5 posłów,** a poszczególne delegacje nie mogą liczyć więcej członków niż 6. Jednocześnie upoważnienie musi wskazywać zastępców delegatów.

III. Głosowanie w komisji głównej odbywa się w ten sposób, że każdy delegat głosuje łącznie **liczbą głosów, którą reprezentuje.**

IV. Za stanowisko odpowiadające większości Sejmu uważa się **to stanowisko, które poprą delegaci reprezentujący połowę plus 1** wszystkich głosów Sejmu.

Podając powyższe do wiadomości Naczelnika państwa proszę o uprzejme **wyrażenie swoich propozycyj co do dalszego postępowania.**

Naczelnik państwa zrzeka się inicjatywy przy tworzeniu rządu

O godz. 7 wieczorem nadeszła z Belwederu odpowiedź, w której Naczelnik państwa **zrzeka się inicjatywy** przy tworzeniu rządu. Wobec tego marszałek Trąmpczyński zwołał na godz. 9 wieczorem **posiedzenie komisji głównej.**

Wczorajsza uchwała Sejmu, interpretująca punkt 3-ci małej konstytucji, była dzisiaj przed południem przez pewne ugrupowania uważana w kuluarach **jako zadośćuczynienie dane Naczelnikowi państwa** przez to, że konwent senjorów **wykluczony został od tworzenia rządu,** jakoteż uchylone zostało oświadczenie się Sejmu za p. Ponikowskim. Kto będzie przyszłym premjerem, **trudno przewidzieć.** Wysuwana jest podobno kandydatura dr Juljana Nowaka z Krakowa.

Odpowiedź jednak Naczelnika państwa, jaka nadeszła popołudniu na ręce marszałka, zdaje się świadczyć **o czem innem.**

REZOLUCJA POLSKIEGO STRONNICTWA LUDOWEGO.

W międzyczasie obradował klub P. S. L. i uchwalił następującą rezolucję:

Zważywszy, że jedyną tamą, mogącą lud oddalić od nawały wstecznictwa jest tworzenie **jednolitego ruchu ludowego,** klub upoważnia prezydjum P. S. L. do przedsięwzięcia wszelkich starań, aby jak najrychlej doprowadzić do skutku to dzieło na terenie Sejmu i kraju. Uchwała ta wskazuje, że pertraktacje, prowadzone przez klub Piasta z grupą Stapińskiego w celu stworzenia »Unji ludowej« **są już bliskie realizacji.**

Odzyskiwanie ojcowizny

Kraków, 18 czerwca.

Dziwne były losy staropolskiej ziemi śląskiej, której cząstka wraca obecnie do Macierzy. Już przed siedmiuset laty książęta jej piastowscy ulegli dobrowolnemu wynarodowieniu, jeden z nich był nawet niemieckim minnesingerem, niektórzy tylko przechowywali silne poczucie polskości. Proces niemczenia stał się jeszcze silniejszy, gdy Kazimierz Wielki zmuszony był zrzeygnować z praw swoich do Śląska na rzecz korony czeskiej w zamian za zrzeczenie się przez Czechy praw do korony polskiej. Za przykładem książąt szła przeważna część rycerstwa, kraj kolonizował się rzemieślnikiem i rolnikiem niemieckim, język i obyczaje niemieckie przyjmowały się coraz szerzej, coraz uporniej.

Rdzenna ludność nie przestawała mimo to mówić po polsku. Zasadniczo polski charakter kraju utrzymywał się jeszcze bardzo długo. — Wszakże nawet na początku 19-go wieku Wrocław był do połowy miastem polskiem; w kościołach i zborach na milę od Wrocławia jeszcze w połowie 19-go wieku brzmiała mowa polska. Najbardziej rodzimy charakter przechowała zwłaszcza południowa część kraju, tak zwany Śląsk Górny, gdzie ziemia nieurodzajna nie wabiła obcego kolonisty. Nie wiedziano wówczas, że ta właśnie część kryje w swojem łonie skarby czarnych diamentów.

Nie brakło ludzi w Polsce, którzy przez cały czas trwania dawnej Rzeczypospolitej straty Śląska przeboleć nie mogli. Długosz pisał, że umierałby spokojniej, gdyby widział Śląsk Polsce przywrócony. Jeden z Wazów zasiadał na biskupstwie wrocławskiem, a była też za Wazów konjunktura polityczna, kiedy można było myśleć o odzyskaniu Śląska. Gdy Sasowie panowali w Polsce, wyłoniła się na pewien czas myśl, ażeby Saksonję przez korytarz śląski z Polską połączyć. Podobna myśl pojawiła się jeszcze raz później, za Księstwa Warszawskiego.

Germanizacja Śląska na wielką skalę dokonywać się zaczęła dopiero pod panowaniem Prusaków, którzy kraj ten wydarli cesarzowej niemieckiej, Marji Teresie. Ale i tym razem Górny Śląsk oszczędzany był najdłużej. Dopiero rozwielmożniona buta pruska po pokonaniu Francji pod Sedanem i rozwój przemysłu na Górnym Śląsku miały dokonać ostatecznego wynarodowienia odwiecznej i rdzennej ziemicy polskiej. Na szczęście ostatnia wojna światowa położyła kres tym niszczycielskim zamysłom. Cząsteczka ojcowizny została ocalona. Przepadł Śląsk Dolny i Środkowy, przepadła wielka część Śląska Górnego z miljonem prawie Polaków, przyznano nam jego resztę, co prawda bardzo cenną, teren kopalniany i przemysłowy, gdzie robotnik i rolnik prawie w całości dotrwali przy polskiem poczuciu narodowem.

Po długich perypetjach, we wtorek dnia 20 b. m. ma się odbyć pierwszy ważny akt wejścia w posiadanie ocalałej cząstki ojcowizny. W dniu tym wojska koalicyjne opuszczą pierwszą strefę wróconego nam dziedzictwa, tegoż dnia bezpośrednio po wyjściu wojsk koalicyjnych nastąpi wkroczenie wojsk polskich. Czerwcowy ten wtorek pozostanie na zawsze szczególniej pamiętny w naszych dziejach.

Wkraczamy na cząstkę Śląska Górnego nie jako zaborcy, nie jako przywłaszczyciele cudzego dobra, przychodzimy tam po odbiór ocalałej reszty ojcowizny. Poza słupami granicznemi, po stronie zachodniego sąsiada, pozostanie spory jeszcze szmat ziemi naszej, której nam nie przyznano, a na niej pokaźna liczba rdzennej polskiej ludności. Układy, jakie teraz oba rządy, nasz i niemiecki, mają zapewnić obu mniejszościom prawa narodowe. Dochowamy ich wiernie, bo nie łakomimy się na cudze. Liczymy na to samo u sąsiada i na tej podstawie spodziewamy się wybudować ludzkie stosunki sąsiedzkie. Wybujały nacjonalizm zbyt już ciężkie szkody wyrządził ludzkości. Sąsiad nasz zachodni odczuł to dobrze, na własnej nawet skórze. My pod tym względem nie mamy na tej granicy nic sobie do wyrzucenia. Byliśmy tutaj zawsze stroną pokrzywdzoną. A choć krzywda nie została nam wynagrodzona w całości, chcemy stłumić dalsze poczucie żalu, pragniemy żyć z sąsiadem w stosunkach wzajemnej lojalności.

Pozdrawiamy już serdecznie rodaków śląskich, którzy wracają pod skrzydła matczyne. Wejdą znowu do własnej rodziny, zaznają zapomnianych radości szczęścia rodzinnego, dzielić będą odtąd z Macierzą dolę jej i niedolę. Macierz znajdzie w nich rozumnych, uczciwych i pracowitych synów, którzy odtąd nie tylko na własnym zagonie, ale i pod własnym dachem ojcowskim, współpracować będą w dziele dźwigania szczęśliwej przyszłości dla nowej Rzeczypospolitej narodu polskiego.

Wojska polskie wkroczą na G. Śląsk 20-go b.m.

Warszawa, 17 czerwca (Tel. wł.) **Dnia 19-go br. wkroczą do Katowic czołowe oddziały wojsk polskich.** Oddziały główne będą stały na pograniczu w okolicy Sosnowca, dokąd we wtorek rano przybędą **władze województwa śląskiego i przedstawiciele ludności śląskiej celem uroczystego powitania oddziałów wojska polskiego i jen. Szeptyckiego.**

Po objęciu całego terenu przez władze wojskowe i administracyjne, komisja międzysojusznicza **doręczy oddzielny akt, przekazujący władzę w ręce polskie.** Wręczenie aktu odbędzie się w Rybniku. Ze strony polskiej weźmie w niem udział przedstawiciel Rady ministrów i władz lokalnych.

Katowice, 17 czerwca (PAT). Wkroczenie wojsk polskich na Górny Śląsk pod wodzą jenerała Szeptyckiego nastąpi **we wtorek dnia 20 b. m. przed południem.** Przekroczenie granicy przez sztab na moście w Szopienicach pod Sosnowcem nastąpi we **wtorek o godz. 8 rano.** Do Katowic wojsko wkroczy między **godziną 10 a 11 przed południem** drogą od Szopienic. We wtorek zajęta będzie **pierwsza strefa polska,** to jest miasto i powiat Katowice. Obejmowanie drugiej strefy, to jest Królewskiej Huty i okolicy nastąpi **we czwartek.** Następnie stopniowo w odstępach dwóch do trzech dni obejmowane będą **dalsze strefy, których jest sześć, tak, że objęcie całego obszaru górnośląskiego dokonane będzie około 10 lipca.**

Katowice, 17 czerwca. (PAT). Tymczasowa rada wojewódzka odbyła dziś swe trzecie z rzędu posiedzenie. Uchwalono udać się we wtorek **in corpore do Szopienic,** aby na granicy województwa **powitać wkraczające na Górny Śląsk wojska polskie.** Następnie naczelnik wydziału bezpieczeństwa p. Krzyżanowski odczytał projekt rozporządzenia o **organizacji policji komunalnej oraz o stworzeniu dyrekcji policji w Katowicach, Królewskiej Hucie i Bielsku. Oba te projekty uzyskały aprobatę rady.**

Katowice, 17 czerwca. (PAT). Objęcie kolei i poczt w Katowicach nastąpi **dziś w niedzielę o godz. 6 wieczorem.** O północy z niedzieli na poniedziałek wejdzie w życie na Górnym Śląsku **nowy rozkład jazdy, ustalony od dnia 1 czerwca,** nie wprowadzony jednak dotychczas w życie z powodu bliskiego terminu objęcia.

SPRAWA GÓRNOŚLĄSKA W RADZIE MINISTRÓW.

Warszawa, 17 czerwca (Tel. wł.) Dziś popołudniu odbyło się posiedzenie Rady ministrów na którem rozpatrywano sprawy, **związane z przejęciem Górnego Śląska.** W naradach wziął udział wojewoda śląski p. Rymer, który dziś rano przybył do Warszawy.

Z Sejmu

Warszawa, 17 czerwca (PAT). Na porządku dziennym dzisiejszego zebrania sejmowego znajdowała się sprawa **zmiany regulaminu celem utworzenia komisji głównej.** Z ramienia komisji regulaminowej składał sprawę ks. Lutosławski.

Po przemówieniach posła Woźnickiego, Liebermanna, Grzędzielskiego oraz Daszyńskiego, którzy zabierali głos po referacie ks. Lutosławskiego, przystąpiono do głosowania. **Głosowanie było zmienne.**

Wniosek został przyjęty 161 głosami, przeciwko 150.

Następne posiedzenie odbędzie się we wtorek. Na porządku dziennym **zakończenie dyskusji nad ordynacją wyborczą,** oraz te sprawy, dla załatwienia których udział rządu nie jest potrzebny.

Z KOMISYJ SEJMOWYCH.

Warszawa, 17 czerwca (Tel. wł.) Komisja regulaminowa pod przewodnictwem pos. Grzędzielskiego przyjęła 8 głosami przy 16 obecnych uchwałę w myśl rezolucji zaproponowanej przez ks. Lutosławskiego, dotyczącą **regulaminu komisji głównej.** Lewica zgłosiła poprawkę, która **będzie rozpatrywana na posiedzeniu Sejmu.** Wniosek pos. Diamanda upadł.

SPOKÓJ NA KRESACH.

Warszawa, 17 czerwca (Tel. wł.) Wedle otrzymanych wiadomości z miarodajnego źródła na całem pograniczu wschodniem Polski **panuje spokój.** Ostateczne zarządzenia naszych centralnych władz bezpieczeństwa **zapewniają ludności na kresach bezpieczeństwo życia i mienia.**

RZĄD SOWIECKI WOBEC NAPADÓW BAND ROSYJSKICH NA TERYTORJUM POLSKIE.

Warszawa, 17 czerwca. (Tel. wł.) W związku z notą rządu polskiego do sowietów w sprawie **napadu band z terytorjum sowieckiego,** poselstwo sowieckie w Warszawie zapewniło rząd polski, że rząd sowiecki **przedsięweźmie wszelkie środki celem** uniemożliwienia **podobnych napadów na teren Polski.**

Choroba Lenina

Prasa europejska przynosi nieustannie coraz to nowe wiadomości o ciężkiej chorobie Lenina. Sowieckie sfery urzędowe przeczą uporczywie tym wiadomościom, wszystko jednakże przemawia za tem, że owe zaprzeczenia są tylko ukrywaniem rzeczywistego stanu rzeczy. Niedawno wezwano do łoża Lenina jednego z profesorów berlińskiego wydziału lekarskiego, a zanim on przyjechał do Moskwy, sowiety wezwały jeszcze jednego z profesorów lipskich.

Berlińska »Freiheit«, utrzymująca bliskie stosunki z rosyjskimi socjal-rewolucjonistami (eserami), donosi, że Lenin będzie musiał opuścić Moskwę na przeciąg sześciu miesięcy i na ten czas wycofać się zupełnie z czynnego życia politycznego. Na miejsce Lenina, jako głowy rządu, centralny komitet rosyjskiej partji komunistycznej zamianuje komitet trzech, a więc triumwirat, do którego wejdą: Stalin, Kamieniew i Rykow.

Stalin, który pochodzi z Gruzji i jest Turkiem odznacza się żelazną ręką, czego już dał dowody jako jeneralny sekretarz partji komunistycznej. Równocześnie piastuje on urząd komisarza ludowego dla narodowości. Kamieniew jest prezydentem moskiewskiego sowietu i uchodzi za liberała. Rykow był prezydentem najwyższej rady gospodarczej i swojego czasu, jako jeden z pierwszych występował za wprowadzeniem nowej polityki gospodarczej. Rykow uchodzi również za liberała, ale nie jest człowiekiem czynu. — W komitecie trzech będzie, jak się zdaje, Kamieniew rej wodził. Znamienną jest okoliczność, że pominiętym został Trocki. Przypisać to należy jego ogromnej niepopularności wśród komunistów. Zamianowanie komitetu trzech nie jest oficjalnym aktem rządu, lecz tylko aktem partji komunistycznej.

Natomiast »Berliner Zeitung am Mittag« donosi ze źródła miarodajnego, a więc widocznie z poselstwa sowieckiego w Berlinie, że, wedle listu pisanego przez Litwinowa z Moskwy do Cziczerina, bawiącego jeszcze w Berlinie, Lenin posiada zupełną przytomność, choroba zaś jego polega na znużeniu umysłowem, które uniemożliwia mu pracę. Bezpośredniego niebezpieczeństwa życia niema. Lenin rwie się mimo to do pracy wbrew wskazówkom lekarzy. Obecnie bawi w Moskwie profesor medycyny Förster z Berlina, zaś w drodze do Moskwy są profesorowie: Klemperer z Berlina i [illegible] z [illegible]. Urzędowa notatka, podana przez »B. Z. am Mittag«, wystarczy do stwierdzenia, że stan zdrowia Lenina jest groźny. Wszak notatka powiada, że niema bezpośredniego niebezpieczeństwa życia — a więc istnieje niebezpieczeństwo pośrednie.

Uroczystość Dantego na Uniwersytecie Jagiellońskim

Kraków, 18 czerwca.

Wczoraj w południe w auli uniwersytetu Jagiellońskiego przybranej w kwiaty i zieleń, odbyła się niezwykła uroczystość wręczenia biustu Dantego imieniem rządu włoskiego przez posła włoskiego Tomassiniego uniwersytetowi Jagiellońskiemu.

Na uroczystość przybyli: minister Targowski, wojewoda dr Gałecki wraz z wicewojewodą Kowalikowskim, dyrektor Urzędu odbudowy inżynier Dudek, wiceprezydent miasta dr Wielgus, jenerał Minkiewicz z reprezentantami władz wojskowych i komendantem miasta Beckerem, biskup Nowak, starosta Bal, oraz zaproszeni goście i słuchacze uniwersytetu. Po lewej stronie podjum rektorskiego zajął miejsca senat akademicki, oraz prezes Akademju Umiejętności dr K. Morawski. W pierwszych rzędach krzeseł zasiedli dziennikarze włoscy wraz z krakowskimi.

Z uderzeniem godziny dwunastej w południe na podjum wstąpił poseł Tomassini wraz z rektorem drem Nowakiem; równocześnie orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy włoski, którego zebrani wysłuchali, stojąc. Po odegraniu hymnu przemówił poseł Tomassini, zaznaczając wspólność kultury włoskiej z polską i wpływ jej na kształtowanie się umysłowości w Polsce. Łączy nas przyjaźń — mówił poseł Tomassini — na terenie nauki. Oddając biust Dantego imieniem mego rządu prastarej Wszechnicy Jagiellońskiej, życzę narodowi polskiemu dalszego rozwoju kulturalnego w wolnej Polsce.

Za piękny dar, ofiarowany przez Włochy Polsce, podziękował w serdecznych słowach rektor Nowak, wygłaszając następujące przemówienie:

PRZEMÓWIENIE REKTORA NOWAKA.

Ekscelencjo! Doznajemy dziś uczucia wielkiej radości, widząc w murach naszego starego uniwersytetu poważnego przedstawiciela rządu włoskiego, wielkiego narodu włoskiego, syna wybitnego historyka, jak również mając przed nami szanownych przedstawicieli tej trzeciej potęgi świata, to jest prasy — prasy włoskiej. Proszę ekscelencji przyjąć moje najszczersze podziękowanie za wypowiedziane przed chwilą słowa, które tem bardziej, że pochodzą od tak wybitnego męża stanu, szczególniejszą dla nas przedstawiają wartość. Sądzę, że dzisiejsza uroczystość, oraz obecność pana posła tutaj, jak również i obecność znakomitych przedstawicieli prasy włoskiej, będzie początkiem odnowienia najbliższych węzłów między Polską a Włochami, za przykładem minionej przeszłości.

Zechce ekscelencja wyrazić naszą głęboką wdzięczność swemu rządowi za ten dowód przyjaźni, który nam został okazany przez dar popiersia waszego sławnego poety, a zarazem poety całego cywilizowanego świata. Szczęśliwy jestem, mając dziś sposobność wyrazić uczucia najgłębszej przyjaźni dla Włoch, tej kolebki naszej cywilizacji.

Uczucia te nie są nowe, bo istnieją od średniowiecza. Nasi uczeni i mężowie stanu czerpali bezpośrednio swą wiedzę u źródła jej; to jest w sławnym uniwersytecie padewskim i na myśl mi w tej chwili przychodzą: wasz Kapitol i nasz Klemens Janicki, poeta, odznaczony przez jednego z papieży.

Włochy przyjmowały zawsze żywy udział tak w radościach, jak i w cierpieniach Polski, tej Polski, która, jak Dante, za życia przeszła przez piekło niewoli. Nie zapomnimy też nigdy tej pomocy wielkodusznej, którą nam dały Włochy w zaraniu walki o wolność. Teraz, kiedy mamy już za sobą ciężkie lata niewoli, wolno nam jest powtarzać za Dantem:

Tanto ch'io vidi delle cose belle
Che porta 'lciel per un pertugio tondo
E quindi uscimmo a riveder le stelle.

Między wielkiemi gwiazdami ludzkości Polska kochała zawsze tę najjaśniejszą, Włochy, przodowniczkę cywilizacji, nauki i sztuki, boską ojczyznę Boskiej Komedji.

Cześć nieśmiertelnemu genjuszowi poezji i wielkiemu patrjocie. Cześć wielkiemu narodowi włoskiemu. »Eviva l'Italia!«

Muzyka zagrała hymn włoski.

Wkońcu wygłosił dłuższe przemówienie profesor języka włoskiego na uniwersytecie Jagiellońskim, Gianinni, porównując kulturę włoską z polską i podkreślając wpływ Dantego na Mickiewicza.

Uroczystość zakończono hymnem narodowym polskim.

Po uroczystości w auli uniwersytetu Jagiellońskiego, rektor Nowak podejmował śniadaniem posła Tomassiniego.

W śniadaniu wzięli również udział: minister Targowski, sekretarz posła włoskiego D'Olivi, wiceprezydent miasta Krakowa Sare, prezes Akademji Umiejętności Morawski, dziekan Kostanecki i inni.

Wieczorem poseł Tomassini był obecny na przyjęciu, danem przez miasto i Syndykat dziennikarzy krakowskich w »Starym Teatrze«.

Z okazji otrzymania przez uniwersytet Jagielloński wspaniałego daru od rządu włoskiego, rektor Nowak wysłał do senatora Mazzoniego następującą depeszę:

Guido Mazzoni, Rzym.

Cieszę się bardzo, mogąc być tłomaczem uczestnictw uroczystości wręczenia biustu Dantego naszemu uniwersytetowi i przesyłam serdeczne podziękowanie zasłużonemu inicjatorowi tego cennego daru. Rektor Nowak.

Dziennikarze włoscy w Krakowie

Kraków, 18 czerwca.

Wczoraj rano przybyli do Krakowa dziennikarze włoscy w towarzystwie delegata minist. spraw zagr., p. Żelisławskiego. Są to przedstawiciele różnych dzienników włoskich. I tak: poseł red. R. Murri, red. U. Ferrari „Messagero", red. L. Pelazo — „Stephani", red. G. Barghetti — „Idea Nationale" red. Gioseppi Monti — „Observatore Romano", red. de'Tuddo Andreis — „Napoli", red. dr M. Fazio — „Epoca", red. E. Amicutti — „Mattino", red. Carlo Racco — „Lavoro", red. dr G. Ambrosetti — „Popolo Romano", red. Philipp Anfusi — „Nacione", red. G. Damiani — „Provincia di Padua", red. Gioseppi Piazza — „Tribuna", red. Comte Carlo Stelluti i red. poseł Vasallo — „Giornale de Italia".

Na dworcu w salonie recepcyjnym powitał gości prezes Syndykatu dziennikarzy dr Beaupre, poczem dziennikarze włoscy odjechali do hoteli. Po spożyciu śniadania w kawiarni „Esplanade", zwiedzili goście włoscy w towarzystwie kolegów krakowskich kościół Marjacki i Bibljotekę Jagiellońską, a o godz. 12 w południe byli obecni na uroczystości Dantego w Uniwersytecie Jagiellońskim.

Po południu goście odjechali do Wieliczki. Witał ich tam na dworcu burmistrz Ajwas, oraz dyrektor kopalń Dawidowski, który towarzyszył dziennikarzom przy zwiedzaniu salin.

O godz. 7 wieczorem wrócili do Krakowa i udali się na przedstawienie do teatru im. Słowackiego, powitani przez dyr. Trzcińskiego.

BANKIET W »STARYM TEATRZE«.

O godzinie 9 wieczorem odbył się w sali »Starego Teatru« bankiet na cześć gości włoskich, wydany przez prezydjum miasta i prezydjum Syndykatu dziennikarzy krakowskich. Oprócz przedstawicieli prasy włoskiej, wzięli udział w bankiecie: prezes i członkowie Syndykatu dziennikarzy krakowskich, wiceprezydenci miasta Rolle i Wielgus, jenerał inspektor armji Szeptycki, wojewoda Gałecki i wicewojewoda Kowalikowski, rektor Jul. Nowak, prorektor Estreicher, prof. uniw. Sternbach, prof. Jachimecki, dyr. Kopera, redaktorzy dzienników i w. in. Pierwszy toast na cześć gości i Włoch wniósł prezes Syndykatu dr Beaupré w języku włoskim i francuskim, poczem poseł Vassala w pięknej i podniosłej mowie przedstawił uczucia, jakich doznają Włosi w Krakowie i pił na pomyślność uniwersytetowi Jagiellońskiego i miasta. Następnie red. Haecker w języku włosk. wniósł toast, zakończony okrzykiem: »Evviva Italia!«, który długo rozbrzmiewał w sali. Zakończył szereg toastów poseł Murri w pięknem przemówieniu, nawołując do łączności w imię ideałów Dantego, którego pamięć w tak podniosły sposób uczczono w Krakowie.

Przy czarnej kawie i papierosach toczyła się potem ożywiona pogawędka w westybulu. Nasi goście włoscy, którzy już od dłuższego czasu bawią w Polsce, przyswoili sobie, z właściwą swojemu narodowi pojętnością, znajomość wielu zwrotów polskich, co ułatwia porozumienie się z naszymi sympatycznymi gośćmi.

Dzisiaj dalszy ciąg zwiedzenia zabytków Krakowa. O godz. 12 odjazd wycieczki włoskiej do Lwowa.

Pedagogjum w Krakowie

Od lat czterech istnieje w Krakowie Pedagogjum, szkoła państwowa, koedukacyjna, przygotowująca nauczycieli dla szkół powszechnych. Corocznie wychodzi stąd około 60 kwalifikowanych sił nauczycielskich. Nauka jest bezpłatna, nadto zaś młodzież zdolna i pilna otrzymuje stypendja z funduszów państwowych.

W zakres programu zakładu, oprócz przedmiotów ogólno kształcących, wchodzą psychologja i nauka o dziecku, pedagogika, dydaktyka, historja wychowania, higiena dziecka i szkolna, rysunek metodyczny, prace ręczne, śpiew, gry i zabawy gimnastyczne. Teorja pedagogiczna pozostaje w ścisłym związku z praktyką. Po rocznej, względnie dwuletniej pracy w zakładzie i złożeniu egzaminów, otrzymują kandydaci stanowiska nauczycielskie i X kategorję płacy. Statystyka urzędowa wykazuje, że w kraju naszym brak dzisiaj około 50.000 nauczycieli. Setki szkół stąd pozostaje bezczynnych, wiele dzieci nie uczy się wcale, powiekszając i tak już liczne zastępy analfabetów. Dla młodzieży naszej otwiera się tu wdzięczne i szerokie pole działalności — praca nauczyciela ludowego budować dziś musi podwaliny oświaty i świadomości obywatelskiej w narodzie.

Uczniowie i uczenice, mający zamiar wstąpić do zakładu, winni wnieść podanie do Dyrekcji Państwowych kursów nauczycielskich w Krakowie i załączyć: a) metrykę chrztu (urodzenia), b) ostatnie świadectwo szkolne, c) urzędowe świadectwo zdrowia, d) świadectwo moralności (w razie przerwy w nauce szkolnej), e) krótki życiorys.

Podanie ostemplować należy znaczkiem na 10 mkp., a załączniki po 2 mkp. Wpisy odbędą się przed wakacjami w dniach 22, 23 i 24 czerwca, od godziny 12—1 w kancelarji Dyrekcji P. K. N., ul. św. Marka 34, parter. Ostateczny termin wnoszenia podań o przyjęcie, względnie o dopuszczenie do egzaminu wstępnego, wyznacza się przed wakacjami do 20 czerwca, a po wakacjach do 30 sierpnia. Warunki przyjęcia podaliśmy w poprzednim numerze dziennika (Przyp. red.)

Kandydaci (tki), którzy nie mają przepisanych studjów, mogą być przyjęci na kurs pierwszy na podstawie egzaminu wstępnego, o ile wykażą wiadomości objęte programem sześciu klas szkoły średniej z nauki: religji, języka polskiego, historji, geografji, matematyki i nauk przyrodniczych.

KRONIKA

Kraków, 18 czerwca.

KRAKÓW WOBEC OBJĘCIA PRZEZ POLSKĘ GÓRNEGO ŚLĄSKA. Z okazji objęcia przez Polskę przyznanej nam części Górnego Śląska, prezydjum miasta Krakowa wystosowało na ręce wojewody śląskiego, Rymera, w Katowicach następujący telegram:

»Miasto Kraków bierze jak najżywszy udział w historycznym okresie powrotu prastarej dzielnicy śląskiej na łono macierzy i przesyła wyrazy podziwu dla wytrwałości i wyrobionego wiekowym uciskiem patrjotyzmu ludu śląskiego.

Dzisiejszy akt sprawiedliwości niechaj będzie zadatkiem na lepszą przyszłość zjednoczonej Rzeczypospolitej, którą czeka ciężka praca wywalczenia należytego sobie miejsca wśród wolnych narodów świata«.

POŁĄCZENIE KOLEJOWE KRAKOWA Z G. ŚLĄSKIEM. Dyrekcja kolei państwowych w Krakowie komunikuje: Dnia 18 czerwca b. r. o godzinie 18-tej obejmuje polska dyrekcja kolei w Katowicach ruch osobowy i towarowy na przyznanej części Górnego Śląska. Z dniem 18 b. m. podejmuje się pociąg nr 410 odjazd z Krakowa o godz. 22.5 ruch bezpośredni ze Lwowa na razie do Katowic, a pociąg numer 409 dnia 19 czerwca na razie z Katowic do Lwowa.

KONIEC ROKU SZKOLNEGO w szkołach średnich nastąpi dnia 28 b. m., zaś w szkołach powszechnych dnia 24 b. m, aby uczniowie klasy czwartej mogli przedłożyć świadectwo szkolne do egzaminu wstępnego do I. klasy szkół średnich. W tych dniach kończy się rok szkolny w kilku prywatnych szkołach średnich.

ZAKOŃCZENIE ROKU SZKOLNEGO w AKADEMJI SZTUK PIĘKNYCH odbyło się w ubiegłym tygodniu rozdaniem nagród pieniężnych i odznaczeń uczniom Akademji za całoroczną ich pracę. Dorocznej wystawy prac nie było.

WYPŁATA ZALICZEK WETERANOM I WDOWOM PO WETERANACH. Przytulisko weteranów z roku 1863 zawiadamia weteranów powstań narodowych, że ministerstwo skarbu udzielać będzie weteranom i wdowom zaliczek n pensje w myśl ustawy z 23 marca według mnożnej, jak dla weterana samotnego względnie wdowy, począwszy od 1 kwietnia 1922 r. Z zaliczek tych będą potrącone wypłacone dotychczas zaopatrzenia od powyższego terminu. Zaliczki ,jakie obecnie zostaną wypłacone, przy ostatecznej regulacji zaopatrzeń weterańskich zostaną jednorazowo strącone.

ŚWIĘTO PUŁKOWE I. P. WOJSK KOLEJOWYCH. W dniu 20 czerwca b. r. obchodzi I.pułk wojsk kolejowych po raz pierwszy święto pułkowe. Pułk ten jest jednym z pierwszych formacyj wojsk kolejowych, który powstał po upadku armij zaborczych w czasie walk o Lwów, a którego kompanje, rozrzucone na kresach ojczyzny, odbudowując mosty i drogi żelazne, zniszczone przez Ukraińców i bolszewików, torowały drogę swojmi pociągami pancernemi w zwycięskich pochodach naszych wojsk.

Dzień 20 czerwca stanowi jeden z momentów ciężkich a zwycięskich przejść na froncie bolszewickim, ku upamiętnieniu którego dzień ten będzie rok rocznie w 1 p. W. kol. uroczyście święcony z następującym programem: 1) Msza polowa o godzinie 10 na Błoniach. 2) Przemówienie. 3) Defilada. Po południu zabawa żołnierska w koszarach Batorego, a wieczorem bal w Kasynie pułkowem przy ulicy Mon'elupich.

ZBIÓRKA. Magistrat zezwolił Towarzystwu opieki nad ofiarami wojen kresowych na urządzenie zbiórki publicznej w dniu 20 bm. na cele Towarzystwa.

URZĄDZONA ZBIÓRKA na budowę domu im. Piotra Skargi dla młodzieży rękodzielniczej i przemysłowej w dniu 11 czerwca, wyniosła 418.646 mk. Komitet budowy składa najserdeczniejsze podziękowanie paniom, które zajmowały się zbiórką, jakoteż wszystkim ofiarodawcom.

PAŃSTWOWE GIMNAZJUM ŻEŃSKIE, które pod znakomitym kierownictwem swego dyrektora rozwija się tak pięknie, stanęło obecnie przed kwestją bardzo trudną. Oto w lokalu swoim nie posiada ono sali na pomieszczenie pierwszej klasy. Starania usilne o uzyskanie jednej sali, w której z bliżej położonych szkół miejskich, mimo przychylnego traktowania tej sprawy przez miarodajne czynniki miejskie, nie odniosły skutku. Tymczasem zbliża się termin egzaminów wstępnych do klasy pierwszej, których dyrekcja zakładu nie będzie mogła rozpocząć, nie mając pewności, czy będzie mogła rzeczywiście klasę pierwszą otworzyć. Jeżeli się zważy, że do gimnazjum żeńskiego uczęszczają niemal wyłącznie córki naszej niezamożnej inteligencji zawodowej i urzędniczej, to łatwo zrozumieć, jak ciężkim zawodem dla tych warstw właśnie byłoby, gdyby w następnym roku szkolnym gimnazjum musiało zamknąć przyjmowanie nowych uczenic. Sądzimy, że decydujące czynniki miejskie uznają pilność sprawy i kwestję odstąpienia jednej sali w której szkole miejskiej dla gimnazjum żeńskiego załatwią równie szybko, jak przychylnie.

ZJAZD ROBOTNICZYCH STOWARZYSZEŃ SPOŻYWCZYCH obradował w sali posiedzeń Rady m. Krakowa. Na zjazd przybyło około 260 delegatów z całej Polski. Tematem obrad były przeważnie sprawy organizacyjne Związku, którego centrala mieści się w Warszawie. Zjazd zakończył się wczoraj uchwaleniem szeregu rezolucyj, zmierzających do skonsolidowania robotniczego ruchu spółdzielczego na całym obszarze ziem Polski.

O ZRÓWNANIE PŁAC URZĘDNIKÓW Z OFICERSKIEMI. Związek zrzeszeń pracowników publicznych województwa krakowskiego nadsyła nam z prośbą o umieszczenie, pismo następujące:

»Powołując się na oświadczenie p. ministra spraw wewnętrznych, Kamińskiego, złożone imieniem rządu na zebraniu delegatów Związków urzędniczych w Warszawie 28 maja br., że pobory urzędników państwowych będą definitywnie uregulowane od 1 lipca br., Związek zrzeszeń żąda dotrzymania powyższego zobowiązania, przyczem z góry oświadcza, że pobory poszczególnych stopni płac urzędniczych nie mogą być bezwarunkowo niższe od analogicznych stopni płac oficerów.

»Rządowy projekt regulacji płac urzędniczych nie odpowiada w zupełności obecnym stosunkom drożyźnianym. Zwracamy uwagę na ferment, panujący w sferach urzędniczych, i już zapadłe uchwały Związków funkcjonarjuszów kolejowych i pocztowych«.

WYSTĘP ELNY GISTEDT w teatrze »Nowości« zgromadził w piątek, podobnie jak wszystkie poprzednie występy szwedzkiej divy operetkowej, tłumy publiczności. Po pełnej finezji »Nitouche« p. Gistedt zaprodukowała rolę tytułową w operetce Waltera Kolio »Gwiazda filmu«, umyślnie dla niej przygotowanej przez dyrekcję »Nowości«. I ta rola należy do tych efektownych popisów, w których szwedzki gość znajduje sposobność rozwinięcia całego bogactwa techniki aktorskiej, finezji i właściwego sobie wdzięku. P. Gistedt połowę roli interpretuje po polsku w tak miłym szczebiocie, że po każdem niemal odezwaniu się zbiera oklaski. Przy tem wokalną stronę roli a zwłaszcza refren śpiewki, tworzącej zasadniczy trzon melodji, oddaje z takim artyzmem, w tak czystej interpretacji wokalnej, że jako śpiewaczka rywalizuje z aktorką. Cały wieczór był też jedną nieprzerwaną owacją dla szwedzkiego słowika, którego gościna przeciągnie się u nas na cały nadchodzący tydzień. wp.

POCIĄG OSOBOWY DO WARSZAWY, odchodzący z Krakowa o 19·30 miał wczoraj kilkanaście wozów kl. III, jeden kl. II, a żadnego kl. I. Po przepełnieniu wozu kl. II podróżni błądzili darmo od wozu do wozu, aż wreszcie dla kl. I uczyniono przybytek w jednym przedziale kl. III (nalepiwszy karteczkę kl. I), podróżni zaś kl. II musieli siadać do kl. III nawet bez tej ozdoby zewnętrznej. Cóż na to administracja kolejowa, która pobiera cenę jazdy kl. I i II, a każe jechać kl. III?

OLBRZYMIA KRADZIEŻ. Do mieszkania artysty malarza Markowicza przy ulicy Kołłątaja l. 2 podczas nieobecności domowników włamali się nieznani sprawcy i skradli z pozamykanych szaf i kredensów, które pootwierali dłutkiem, większą ilość franków francuskich i belgijskich, około 200.000 marek polskich, 15.000 marek niemieckich, 300 koron austrjackich, kolję brylantową, oraz srebra stołowe z monogramami: E. M. i M. M. Wartość skradzionych przedmiotów wynosi około dwunastu miljonów marek. Sprawców dotychczas nie wyśledzono.

WYJAŚNIENIE. W związku z notatką zamieszczoną we wczorajszym numerze naszego pisma o zajściu w kawiarni Pytla — dowiadujemy się, że cała rzekoma awantura rozegrała się na tle nieporozumienia towarzyskiego. Jak się dowiadujemy, nie skradziono p. Zygmuntowiczowi 42.000 mk., ani pp. Jan Pluciński oraz Józef Dużyk nie brali w tej scenie żadnego udziału.

NAPAD NA POCIĄG TOWAROWY. Na pociąg towarowy, zdążający z Krzeszowic do Krakowa wskoczyło kilku opryszków, którzy poczęli zrzucać z wagonów węgle. Zobaczywszy jednak zbliżający się patrol policyjny, złodzieje pozeskakiwali z wagonów i poczęli uciekać. Podczas pościgu za nimi zdołano przytrzymać Wojciecha Dukałę, innym udało się zbiec. Węgiel, zrzucony z wagonów, oddano do Urzędu ruchu kolei w Krakowie.

ARESZTOWANIE. Franciszek Wojtasik, lat 24, został aresztowany dnia 16 bm. na żądanie Katarzyny Rozporadowej, gospodyni w Liszkach, ponieważ Rozporadowa rozpoznała Wojtasika jako tego, który dn. 20 maja br. na targu na tandecie wyrwał jej z rąk kwotę 13.000 mk., poczem zbiegł. Wojtasik przyznaje się do tej kradzieży, twierdzi jednak, że pieniędzy tych było mniej, mianowicie tylko 11.000 mk.; pieniądze te Wojtasik przepił na odpuście na Bielanach.

POD ZARZUTEM PROWADZENIA NIEDOZWOLONEGO HANDLU WALUTĄ ORAZ WYWOZU JAJ za granicę aresztowano H. Hoenicha, lat 25 ze Stopnicy oraz Altera Gruenbauma, lat 32 z Noworadomska. Przy aresztowanych znaleziono większą ilość srebra. Sprawa oddana została do rąk dyrekcji okręg. skarbu.

SYSTEMATYCZNA KRADZIEŻ NACZYŃ STOŁOWYCH. Anna Jeziorańska, lat 45, służąca w kawiarni »City« została aresztowana za systematyczną kradzież różnych przedmiotów z kawiarni, jak szklanek, spodków, łyżeczek itp., które następnie zanosiła do swej siostry Michaliny Majer przy ul. Florjańskiej 42. Rzeczy te od Majerowej odebrano i zwrócono właścicielowi.

AMATOR CUDZEJ MARYNARKI. Józef Stuk, lat 18, wszedł do mieszkania Jadwigi Mazurowej przy ul. Florjańskiej i najspokojniej w świecie zdjął z wieszadła znajdującą się tam marynarkę, włożył ją na siebie i zadowolony z wizyty, opuścił mieszkanie. Mazurowa, spostrzegłszy kradzież, wybiegła na ulicę, a widząc tu Stuka, paradującego w jej marynarce, przytrzymała go, marynarkę odebrała, a Stuka oddała w ręce policji.

KRADZIEŻ BIELIZNY. Kazimierzowi Sewerynowi, zamieszkałemu przy ulicy Królowej Jadwigi 24, skradziono z niezamkniętej komórki bieliznę wartości 300.000 mk.

KRADZIEŻE NA KOLEI. M. Seligerowi skradziono w pociągu portfel ze skóry krokodylowej ze sznurem pereł wartości 500.000 mk., oraz kwotą 500 mk.

Leibowi Szajchetowi skradziono na krakowskim dworcu kolejowym torbę skórzaną, zawierającą 2 weksle na 435.000 mk., przybory toaletowe i 10 metrów płótna kolorowego.

W Rzeszowie aresztowano Wojciecha Pelca, który usiłował sprzedać lisie futro. Badany co do pochodzenia tego futra, Pelc podał, że skradł je jeszcze przed świętami Wielkanocnemi na szkodę pewnego żyda, pochodzącego z Kongresówki, w pociągu na przestrzeni między Krakowem a Bochnią.

KRADZIEŻ ZEGARKA. Piotrowi Nawłoce, komisarzowi kontroli skarbowej skradziono podczas procesji Bożego Ciała na głównym Rynku zegarek niklowy z niklową dewizką i wisiorkiem.

ARESZTOWANIE ZŁODZIEJKI. Janina Marszewska, lat 16, została aresztowana, ponieważ na placu Kleparskim podczas targu skradła Zofji C. z fartucha banknot 1000-markowy; poszkodowana spostrzegła się w porę i przytrzymała złodziejkę, oddając ją następnie w ręce policji.

NIEUDANA KRADZIEŻ. Do sklepu Jakóba Berlińskiego przy ul. Bożego Ciała 4, przyszła Anna Piszczek lat 42, która w czasie kupna skradła sztuczkę materji wełnianej wartości 30.000 mk. Berliński jednak na czas kradzież spostrzegł, materję od Piszczkowej odebrał, ją zaś kazał aresztować.

ZGUBY. Zofja Nowak zgubiła, przechodząc linją A-B, 50.000 marek w banknotach tysiącznych i 5-tysięcznych.

Samuel Monderer doniósł do policji, że żona jego zgubiła dnia 15 bm. o godz. 9 wieczór, przed kawiarnią Drobnera złoty zegarek bransoletkowy.

KOMUNIKATY I ZAWIADOMIENIA.

KOLLEGJUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (Rynek gł. A-B 39). Poniedziałek, 19 bm. o godz. 7 w. ks. prof. Fel. Kortyński: wykład, a we wtorek, 20 bm. Konserwatorjum z filozofji Tomasza z Akwinu; we środę, 21 bm. o 6 wieczór zwiedzanie kościoła św. Krzyża i rondla bramy Floriańskiej, a w piątek 23 bm. zwiedzanie katedry na Wawelu pod kierunkiem dyr. Muzeum nar. dr Fel. Kopery.

POPIS ŚPIEWACKI. Zaszczytnie znana konc. Szkoła śpiewu prof. St. Bursy, urządza w nadchodzącą środę 21 bm. o godz. 8 wieczorem w sali Starego Teatru popis swych uczniów. Program zawiera oprócz aryj, pieśni oraz produkcyj duetowych, cały II akt »Goplany« Żeleńskiego, w którego wykonaniu wezmą udział najstarsi uczniowie szkoły: pp. Bąkowska, Dołężanka, Nellówna, Poczynkówna, Tökölly i Wraga, oraz cały zespół uczniowski.

KONFERENCJA RODZICÓW w sprawie szkół wydziałowych i szkolnictwa praktycznego odbędzie się w niedzielę 18 bm. o godz. 3 po poł. w sali Rady powiatowej, Pijarska 1, przy plantach. Liczny udział rodziców i interesowanych, którzy pragną utrzymania nadal szkoły wydziałowej, pożądany.

WPISY DO SEMINARJUM NAUCZ. MĘSKIEGO W KRAKOWIE odbędą się w następującym porządku: 1) do kl. I—VI szkoły ćwiczeń oraz na kurs II—IV dnia 26 bm.; 2) na kurs I. dnia 27 bm. Każdym razem od 9—1 w kancelarji dyrekcji. Egzaminy prywatne ze szkoły ćwiczeń odbędą się dnia 26 bm., na kurs I dnia 28 bm. Do szkoły ćwiczeń przyjmuje się nowych uczniów tylko do kl. I, V i VI; inne klasy są zapełnione. Szczegóły w ogłoszeniach dyrekcji.

Z kraju i ze świata

ZAWODY PIŁKI NOŻNEJ między warszawską »Polonią« a czeskim klubem sportowym »Slavia«, z Morawskiej Ostrawy zakończyły się — jak donoszą z Warszawy — wynikiem 1:1 (1:0).

PODWYŻKĘ PRENUMERATY uchwaliły dzienniki poznańskie od 1 lipca. Związek zakładów graficznych i wydawniczych motywuje zwyżkę znacznym wzrostem cen robocizny i papieru.

NAPAD NA POCIĄG. Pomiędzy stacjami Warszawa-Praga a blokiem Szmulowizna na pociąg towarowy wskoczyło w celu rabunku dwóch mężczyzn w mundurach wojskowych. Widząc to konduktor, Teofil Śliwiński, pociąg zatrzymał, poczem schwytał jednego z opryszków i zaczął wzywać pomocy policji. — Wówczas opryszek, widząc pomoc nadchodzących policjantów, zagroził bagnetem konduktorowi, wyrwał się i korzystając z ciemności, zbiegł z towarzyszem.

NAPAD BANDYCKI POD ŻYRARDOWEM. W dniu 14 bm. o godz. 10 wieczór na jadących bryczką podróżnych w odległości 5 kilom. od Żyrardowa napadło dwu bandytów i po sterroryzowaniu jadących, ograbili ich z posiadanej przy sobie gotówki. Za bandytami wdrożono natychmiast pościg.

POŻAR AUGUSTOWA. W Augustowie na Suwalszczyźnie szalał straszliwy pożar. Pożoga objęła cały rynek wraz z przyległą dzielnicą. Pożar około 12-tej w południe został zlokalizowany dzięki bohaterskim wysiłkom I pułku ułanów. Pastwą płomieni padło 40 zabudowań. Spłonęły doszczętnie dwie szkoły i dom, w którym mieściła się P. K. U. Bardzo poważnych uszkodzeń doznał ratusz. Najbardziej poszkodowanymi są kupcy, właściciele sklepów. Wartość tych sklepów obliczają w przybliżeniu na pół miljarda marek, składy bowiem przepełnione były towarem.

ZJAZD DUCHOWIEŃSTWA W CZĘSTOCHOWIE. Aj. Wsch. donosi: Dnia 20 bm. rozpocznie obrady zjazd duchowieństwa wyższego Rzeczypospolitej w Częstochowie. Zjazd ten odbędzie się pod przewodnictwem ks. kardynała Dalbora. Przedmiotem obrad zjazdu ma być między innemi sprawa stanu moralnego wiernych w poszczególnych diecezjach. Uczestnicy zjazdu, który potrwa około 4 dni, zamieszkiwać będą w klasztorze Jasnogórskim.

ZNIŻKA KOLEJOWA NA ZJAZD SOKOLSTWA POLSKIEGO. Ministerstwo kolei żelaznych przyznało uczestnikom Zlotu sokolstwa polskiego, mającego odbyć się we Lwowie w dniach 23, 24 i 25 czerwca br., zniżkę 50%-wą w ten sposób, iż uczestnicy Zlotu opłacać mają do Lwowa taryfę pełną, zaś na drogę powrotną w dniach 25 i 26 czerwca br. otrzymają w kasach biletowych we Lwowie bezpłatnie bilety trzeciej klasy na pociągi osobowe na podstawie imiennych legitymacyj zlotowych. Legitymacje te zatrzymuje kasa kolejowa na dowód wydania biletów bezpłatnych. Uprawniające do bezpłatnego powrotu legitymacje zlotowe otrzymają uczestnicy Zlotu we Lwowie w Biurze informacyjnem na dworcu głównym w chwili przyjazdu do Lwowa. W tym celu prezes gniazda wzgl. jego zastępca musi się zjawić w biurze informacyjnem z pieczątką swego gniazda i oddać w biurze imienny spis uczestników oraz bilety użyte na jazdę do Lwowa. Chcący tedy korzystać z biletu jazdy powrotnej, muszą dojechać do dworca głównego we Lwowie.

REDUKCJA PERSONALU KOLEJOWEGO W DYR LWOWSKIEJ. Dzienniki lwowskie donoszą, że w lwowskiej dyr. kolejowej zostało od blisko roku zwolnionych ze służby około 330 sił kobiecych. Zwolniono zostały przedewszystkiem mężatki, a następnie panny, pozostające na utrzymaniu rodziców. Na emeryturę przeszło od 1 stycznia do 1 czerwca br. 155 pracowników kolei. Na emeryturę przeszli w większej części ci pracownicy, którzy przekroczyli 60 rok życia, ukończyli 35 lat służby i niezdolni są do pracy, a więc najstarsi latami, którzy uzyskali już pełne prawo do zaopatrzenia na starość.

Z SĄDÓW LWOWSKICH. Ze Lwowa donoszą: W sprawie »Puzappu« przesłuchano czterech oskarżonych. Wszyscy wypierają się winy i oświadczają, że działali w myśl swych szefów.

Fedakowi i tow. wręczono już akt oskarżenia. Stefan Jarosław Fedak oskarżony jest o zbrodnię usiłowanego morderstwa na osobie Naczelnika państwa i wojewody Grabowskiego, a ponadto o zbrodnię zdrady stanu.

SPRAWY FARMACEUTÓW. (Stypendja dla farmaceutów w Nancy — O wydział farmaceutyczny w uniw. warszawskim). Miasto Nancy, historyczna siedziba króla Leszczyńskiego, jako wyraz życzliwości dla Polski, ufundowało dla studjujących na uniwersytecie dwa stypendja dla Polaków, każde po 1800 fr. rocznie. Stypendja, ofiarowane przez Radę miasta, dzięki uprzejmej działalności prezydenta miasta i jednocześnie dziekana wydziału farmaceutycznego p. Brunza i przeznaczone dla Polaków farmaceutów, są wyrazem zainteresowania się stanem farmacji Polski. Dla farmaceutów, chcących się dokształcić lub uzyskać doktorat, studja w Nancy są zupełnie odpowiednie, bo obok na szeroką skalę urządzonego Instytutu farmaceutycznego, istnieje tam osobny instytut chemiczny i seroterapeutyczny.

Wobec mającej się odbyć reorganizacji oddziału farmaceutycznego w uniwersytecie warszawskim polskie powszechne Tow. farmaceutyczne zwróciło się do senatu akademickiego z memorjałem, w którym, ze względu na rozwój przemysłu chemiczno-farmaceutycznego, oraz na wymagania sanitarne i państwowe, wskazują na konieczność przemianowania istniejącego obecnie oddziału farmaceutycznego na wydział, co pozwoli wybitnym jednostkom otrzymywać doktoraty i tem samem zachęci liczną młodzież do pracy na polu farmaceutycznem.

»HALKA« W MOR. OSTRAWIE. Z Mor. Ostrawy piszą nam: Dnia 10 bm. wystawił czeski teatr narodowy w Morawskiej Ostrawie premjerę opery »Halki« Moniuszki, dla uczczenia 50-letniej rocznicy śmierci wielkiego pieśniarza polskiego. Publiczność czeska i polska wypełniła teatr szczelnie i nagrodziła świetny zespół artystyczny frenetycznemi oklaskami. Dyrekcja tego teatru zamierza dla utwierdzenia jak najlepszych stosunków czesko-polskich wprowadzić na scenę dalsze utwory jak »Straszny dwór«, dalej Żeleńskiego »Konrada Wallenroda«, Słowackiego »Balladynę« i i.

DROŻYZNA W WIEDNIU. Komisja parytetyczna wydała na ostatniem posiedzeniu orzeczenie, że w czasie od 16 maja do 14 czerwca br. koszta utrzymania wzmogły się w Wiedniu o 71 procent.

ZMARLI.

— Władysław Ściber-Rylski, pułkownik W. P., komendant korpusu kadetów w Modlinie, umarł w Modlinie. Eksportacja zwłok zmarłego pułkownika na dworzec kolejowy, celem przewiezienia ich do Lwowa, gdzie spoczną w grobach rodzinnych, odbyła się dnia 16 bm. z honorami wojskowemi w Warszawie.

STAN ATMOSFERY. Państwowy Instytut meteorologiczny w Warszawie komunikuje 17 bm.: Utrzymujący się od kilku dni rozkład ciśnienia nie doznał wczoraj żadnych zasadniczych zmian. We Francji i w Niemczech nastąpiło pod wpływem północno-zachodnich wiatrów kilkustopniowe oziębienie.

W Polsce temperatury popołudniowe wahały się od 19 do 27 stopni (Kraków 19, Lwów 21, Warszawa 26 Poznań 27).

Prognoza na niedzielę: Zachmurzenie zmienne, chłodniej, skłonność do burz.

DALSZE CEGIEŁKI WAWELSKIE ufundowali: 2763 Rudolf Jabłoński, dyr. Tow. aprowiz. miast Warszawa; 2764 Dyrektorowi cukrowni »Ostrowitz« Waldemarowi Engelhardtowi, zacnemu człowiekowi urzędnicy; 2765 Poniedziałkowe kółko kręglowe przy warsz. Tow. wioślarskiem; 2766 Dyr. Henrykowi Rudigerowi, urzędn. i magistrowie »Ogrodzieńca«; 2767 Pamięci Wład. Malinowskiego, obywatela Sosnowca, żona i dzieci; 2768 Nauczyciele i uczenice szkoły żeńsk. w Ostrołęce w dniu im. przełożonej; 2769 Świetlanej pamięci Stefana Osiechimowskiego — Szkoła im. J. I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej; 2770 Pamięci córeczek Wiesi i Irusi Minchejmer; 2771 Uczenice gimn. państw. im. Emilji Plater w Białej Podlaskiej; 2772 Nauczyciele gimnazjów państwowych w Białej Podlaskiej — wpłacając po 30.000 marek za cegiełkę.

SKŁADKI. Na cegiełkę wawelską złożyło w administracji »Nowej Reformy« z okazji imienin dyrektora Józefa Trojnara — Grono nauczycielskie i młodzież szkolna III państwowego gimnazjum im. Kopernika w Tarnopolu 30.000 mk.

KUPUJĘ i SPRZEDAJĘ złoto, platynę, srebro, brylanty, oraz wszelką biżuterję nową i antyczną; płacę najwyższą wartość. **KUPUJĘ** zęby sztuczne, nawet połamane: płacę za sztukę 200 do 600 Mkp. **JÓZEF CYANKIEWICZ W KRAKOWIE, UL. SŁAWKOWSKA L. 1. Zakład zegarmistrzowsko-jubilerski.** 1761

WE WTOREK, dnia 20 czerwca 1922 roku, odbędzie się na rzecz wykończenia budowy Zakładu wychowania sierot żydowskich **Wielka Zabawa ogrodowa w Parku Krakowskim** z bardzo urozmaiconym programem. Początek o godzinie 5 po południu. W razie niepogody zabawa odbędzie się w dzień następny. 3220

TEATRY KRAKOWSKIE:

OPERA I OPERETKA. Wczorajsza premjera ulubionego wodewilu K. Krumłowskiego »Królowa przedmieścia« spotkała się z gorącem przyjęciem ze strony publiczności. Atrakcję stanowiły występy pp.: Kolmanównej, kreującej rolę przekupki Maciejowej, Berskiego, grającego rolę Majcherka i Kolwasa w roli fiakra krakowskiego. Zgranego zespołu dopełniali pp.: Żelska, Minowicz, Winkler, Karasiński i Dobrowolski. Ozdobą wodewilu były nowe aktualne kuplety, oryginalne tańce, zwłaszcza zamaszysta polka »Rach-ciach-ciach« oraz siarczysty mazur. »Królowa przedmieścia« powtórzoną zostanie dziś w niedzielę i w poniedziałek. W niedzielę po południu atrakcyjna operetka »Apasze«.

KONCERT ADY SARI odbędzie się dziś w niedzielę. 18 bm. Sławna artystka wykona szereg najbardziej efektownych aryj operowych, słynne warjacje Mozarta z akompanjamentem fortepjanu i fletu oraz niesłyszane u nas oryginalne pieśni hiszpańskie. Pozostałe bilety są do nabycia w kasie Starego Teatru od 10—1 i od 5—9 wieczór.

JEDYNY WIECZÓR BR. BRONOWSKIEGO z udziałem Felińskiej, Sylwy i Mirskiego odbędzie się we wtorek 20 bm. w Starym Teatrze. Bilety są do nabycia u Br. Lipskich, Sławkowska 8.

WIECZÓR POEMATÓW TANECZNYCH Maryli Gremo z udziałem znanej pianistki Dory Gremo odbędzie się we czwartek 22 bm.

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO:

Niedziela, 18 bm. o 11 rano: »Święto wiosny«, koncert 1000 dzieci; po poł.: »Dzieje salonu«, wieczorem »Jak myślicie«.

Poniedziałek, 19 bm.: »Jak myślicie«.

TEATR »OPERA I OPERETKA«:

Niedziela, 18 bm. po poł.: »Apasze«, wieczorem: »Królowa przedmieścia«.

Poniedziałek, 19 bm.: »Królowa przedmieścia«.

TEATR »BAGATELA«:

Niedziela, 18 bm. po poł.: »Świderek«; wieczorem »Grube ryby«.

Poniedziałek, 19 bm.: »Grube ryby«.
Wtorek, 20 bm.: »Wierna kochanka«.
Środa, 21 bm.: »Wierna kochanka«.
Czwartek, 22 bm.: »Wierna kochanka«.

TEATR »NOWOŚCI«:

Niedziela, 18 bm. po poł.: »Gwiazda filmu«, wieczorem »Gwiazda filmu«.

Poniedziałek, 19 bm.: »Nitouche«.
Wtorek, 20 bm.: »Gwiazda filmu«.
Środa, 21 bm.: »Dziewczę z Holandji«.

Fabryczny skład mebli **S. MANNE** Kraków, ul. Szpitalna L. 6. Rok założenia 1860. Utrzymuje stały magazyn mebli stylowych własnego wyrobu, jako też zagranicznych.

Teatr im. J. Słowackiego

Jak myślicie?

Komedja fantastyczna w 4 aktach K. Zalewskiego.

W roku jubileuszowym swej działalności dla teatru, Kazimierz Zalewski rzucił scenom polskim komedję, która jakby synteza ćwierćwiekowej jego twórczości, wkroczyła na odmienny zupełnie od torów dotychczasowych teren koncepcji komedjowej. Komedją tą było „Jak myślicie?"

Rzecz ta, wystawiona w r. 1895 w Krakowie za dyrekcji Pawlikowskiego wywołała fenomenalne zainteresowanie w prasie i opinji publicznej. Zalewski przemówił zgoła innym od dotychczasowego językiem. Płytki obserwator obyczajowości życia przeważnie warszawskiego, zmienił się w filozofa, który w ramach komedji rzuca tezę i daje publiczności sposobność odegrania roli trybunału etycznego, feznjącego wyrok w subtelnym wypadku moralnym, dla którego strona artystyczna dramatu służy tylko za przyjemne tło dekoracyjne.

„Jesteście pokoleniem chorem, zdenerwowanem, histerycznem, dotkniętem manją erotyczną, którą nicujecie na wszelkie sposoby. Wiarołomstwo, miłość dozwolona, czy występna, oto jedyny przedmiot, jakim was karmią beletryści i towarzyskie rozmowy. Myślałby kto, że w życiu niema już nic poza tem, nad czemby pomyśleć i zastanowić się było warto. Rzuciłem wam inny temat do dyskusji".

Dyskusja istotnie wybuchła. Zaczęło się od tego, że autorowi zarzucono plagjat, popełniony na mało znanej sztuce Echegeraya „L'ocura on santidad?" Przez parę tygodni trwały zamętne spory literackie na tle odpowiedzi autora, który przeprowadził świetnie swą obronę i przekonał, że znużony dotychczasowym kręgiem myśli, pragnie skierować twórczość sceniczną w sferę głębszych tematów ideowych. „Jak myślicie?" było ostatnią sztuką Zalewskiego, zamykającą szerokim sukcesem pierwsze dwudziestopięciolecie jego działalności. Wszystko, co potem napisał miało już piętno słabnącej myśli, która zdobywała się jeszcze od czasu do czasu na błyski fajerwerkowe, ale nie dosięgła już tych wyżyn, na które wzniósł się w tym jubileuszowym utworze.

Więc wdzięczni jesteśmy dyrekcji, że w obecnem ubóstwe repertoaru rodzimego przypomniała ten utwór, stojący na pograniczu dawniejszej i nowszej literatury scenicznej, operujący oryginalnemi efektami i teatralnemi zarówno w dekoracyjnem, jak literackiem znaczeniu. Ramy sztuki „Jak myślicie" przypominają oporę „Opowieści Hoffmanna", gdzie pierwszy i ostatni obraz tworzą prolog i epilog — cztery zaś środkowe obrazy są udramatyzowanem opowiadaniem jednej z osób, występujących w prologu. Bohater sztuki p. Horniszowski, opowiada zgromadzonym u niego reprezentantom młodego pokolenia, że zatracili zmysł uczciwości, że wśród walki o byt, stopniał szlachetny kruszec zasad i przekonań, które uznawały jedną tylko uczciwość tj. sumienie.

W związku z temi uwagami prologu rozpoczyna się akcja ilustrująca rzuconą tezę. Przed laty kilkunastu Chorniszewski dziedziczy majątek ziemski po swym krewnym, który zmarł bez testamentu. Do spadku tego rościł sobie równocześnie pretensję jakiś Szymczak, podobno naturalny syn spadkodawcy, twierdząc, że istnieje testament, potwierdzający jego prawa. W braku owego testamentu majątek objął Chorniszewski, który jednak z własnego popędu i z dobrego serca wspierał Szymczaka, mimo, że tenże dręczył go nieuzasadnionemi procesami. Staje się jednak rzecz nieoczekiwana. W skrytce starego kantorka, który Szymczak przywiózł Chorniszewskiemu do odsprzedania, znajduje Chorniszewski testament swego wuja, czyniący uniwersalnym dziedzicem Szymczaka. Chorniszewski wobec tego oddaje bez namysłu cały majątek Szymczakowi, pogrążając tem samem swoją rodzinę w ostateczną nędzę. Czy dobrze uczynił — jak myślicie?

Taką jest teza sztuki, w której talent Zalewskiego szuka sobie nowych dróg. Obraz ostatni jest nawet zupełnie bez słów i bez akcji: rozsuwa się tylna ściana izdebki Chorniszowskiego i odsłania dekorację, przedstawiającą wieczorny widok ulicy, zasypanej śniegiem i dwoje dzieci Chorniszewskiego, błąkających się w bezradnej rozpaczy. „Nie umiałem was przygotować do walki z losem", jęczy Chorniszewski i tym wyrzutem, skierowanym ku sobie samemu tylko, zamyka swoją powieść.

Sztuka Zalewskiego wystawiona i grana była bardzo starannie, w ogólnym zespole, który zresztą poszczególnym postaciom komedji mało daje pola do popisu.

Na plan pierwszy wysunął się p. Miarczyński, który z roli Szymczaka zrobił charakterystyczną stylową figurę o grubych rysach, rzuconą na podkład silnie dramatyczny. Ten Szymczak miał w grze jego demoniczną grozę w nienawiści do Chorniszowskiego, wykwitającej na tle pojęć komunistycznych. P. Bracki w roli Chorniszowskiego dobrze zaakcentował rezygnację i brak silnej woli, a pp. Białkowski i Niewiarowicz stworzyli blade sylwety młodych ludzi, pozbawionych woli i energji czynu. W galerji ról kobiecych wyróżniały się dobrem pojęciem ról pp. Bednarzewska, Kosmowska i Nosarzewska.

Jako pionier nowych dróg Zalewski, niewątpliwie nie przeczuł idących blasków nowej młodej sztuki. Na pioniera wogóle on się nie nadawał, jako pisarz wykarmiony na starszej komedjowej literaturze francuskiej, ale w ironicznym uśmiechu, jaki zostawił w tej wytwornej komedji, wychyliła się do nas indywidualność starego mistrza komedji, którą duchem wyprzedził Shawa i w trwałych wartościach wielu swoich komedyj długo żyć będzie w teatrze.

W. Pr.

Z naszych zdrojów.

(Korespondencja własna »Nowej Reformy«).

Krynica, 14 czerwca.

Czy przesadno przeważnie wieści o drożyźnie tutaj panującej, czy może chłody tegoroczne były powodem mniejszej, niż zeszłego roku, frekwencji w Krynicy w pierwszym sezonie, dość, że kuracjuszów jest niezbyt wiele. Lepsze zwłaszcza, wykwintniejsze wille, mają jeszcze pokoje do rozdania. Natomiast sezon główny, od 1 lipca do końca sierpnia, zapowiada podobno wielki napływ gości. Na wszelki sposób wskazaną jest rzeczą, aby przyjeżdżający zapewnili sobie naprzód pomieszczenie, jeśli chcą uchronić się przed przykremi niespodziankami.

Ceny mieszkań i utrzymania ustalone zostały przez województwo. Nie są one tak wielkie, jak głoszono. Są, na wszelki sposób niższe od zagranicznych, a nawet od cen hotelowych w większych miastach. Zarząd poczynił też starania, aby przy sprzedaży biletów kąpielowych nie powtarzały się usterki z lat poprzednich. Na rok przyszły zwiększona ma być bardzo znacznie liczba łazienek. Czynione też będą wiercenia, aby zwiększyć wydajność źródeł.

W tym roku włożono znaczne kapitały w przeprowadzenie kanalizacji z równoczesną budową bulwarów nad Kryniczanką. Roboty te, wraz z budową nowego wodociągu są już prawie na ukończeniu. A są to adaptacje dla zdrowotności Krynicy pierwszorzędnej wagi i zapewniające jej bezpieczną przyszłość.

Można tylko do zabiegliwego zarządu kąpielowego jedną mieć pretensję. Nie ogłasza on urzędownie, jak to czynią nawet tak sławne i stare kąpiele, jak Marienbad i Karlsbad, cen mieszkania, kąpieli, opłat zdrojowych i t. p. Kuracjusz jedzie tutaj na niepewne, nie wiedząc, jakie czekają go wydatki. A przecież nie dla wszystkich są one kwestją obojętną. Dopóki czas, powinien zarząd kąpielowy to uczynić. Przecież Ciechocinek, także stare zdrojowisko państwowe, postarał się, aby Polska dowiedziała się, jakie tam panują stosunki. I Ciechocinek dobrze na tem wyjdzie. Bo przecież nie na jednym sezonie opiera się przyszłość uzdrowiska.

Ci, co na pierwszy sezon do Krynicy nie przybyli, mogą żałować. Krynica jest piękna w swej wiosennej szacie, wszędzie panuje czystość, ład i porządek.

Zjeżdża tutaj z teatrem dyr. Cudnowski, który zaangażował bardzo dobry personal, złożony z blisko 40 osób. Dość powiedzieć, że reżyserję obejmuje Karol Adwentowicz. W skład personalu wchodzą: pp. Dobrzańska (z krak. „Bagateli") Boczecki (T. Polski z Warszawy), St. Jaracz (Reduta warszawska) i w. i. Spodziewane też są gościnne występy pp. Barwińskiej, Nosarzewskiej, Łozińskiej, Janosa, Jednowskiego i w. i.

Jeśli się zważy, że w Krynicy nie brak także koncertów pierwszorzędnych sił artystycznych i licznych rautów i balów, to rozrywek nie braknie z pewnością w najbliższym sezonie.

r. t.

KOMITET UROCZYSTOŚCI GÓRNOŚLĄSKICH.

Warszawa, 17 czerwca (PAT). Z powodu zbliżającego się terminu objęcia Górnego Śląska przez władze polskie, w porozumieniu z Sejmem i rządem utworzył się **centralny komitet uroczystości objęcia Górnego Śląska**. Komitet wyłonił 5 komisyj, opracował **program uroczystości**, wyjazdu delegacji z Warszawy do Katowic oraz uchwalił odwołać się do całego społeczeństwa, aby w dniu objęcia Górnego Śląska przez Polskę urządzono w całej Polsce **uroczystości ku uczczeniu tej historycznej chwili**. Przewodnictwo centralnego komitetu objął marszałek **Trąmpczyński**.

NOTY POLSKIE DO RZĄDU SOWIECKO-UKRAIŃSKIEGO.

Warszawa, 18 czerwca (Tel. wł.) Polski chargé d'affaires w Charkowie wystosował do zastępcy ludowego komisarza dla spraw zagranicznych dwie noty, które zawierają **ponowną interwencję w sprawach Polaków, których wolności i życiu groziło niebezpieczeństwo z winy urzędników ukraińskich**, gwałcących jaskrawo układ o repatrjacji i traktat ryski. Jedna z not dotyczy p. Manji Nieczuja-Wierzbickiej, aresztowanej w Kijowie w sierpniu 1920 r., o której rząd ukraiński **udzielił rządowi polskiemu fałszywych informacyj.**

POLSKO-ROSYJSKA UMOWA TRANZYTOWA.

Lwów, 17 czerwca (AW). Jak się dowiadujemy, w Warszawie podpisaną została **umowa polsko-sowiecka w sprawie tranzytu przez Podwołoczyska.** Umowa zawiera 55 punktów.

UKŁADY POLSKO-FRANCUSKIE.

Paryż, 17 czerwca (PAT). Bezpośrednio nastąpi ogłoszenie wejścia w życie francusko-polskiej konwencji ekonomicznej, **układu specjalnego w sprawie nafty oraz układu o majątkach i prawach prywatnych.**

Konferencja w Hadze

Haga, 17 czerwca (PAT). Na drugiem plenarnem posiedzeniu konferencji postanowiono, że w skład komisji dla rokowań z delegacją rosyjską wejdą **przedstawiciele wszystkich państw reprezentowanych na konferencji**, o ile państwa te wyrażą życzenia wzięcia udziału w tych rokowaniach.

Haga, 17 czerwca (PAT). Na drugiem posiedzeniu plenarnem po rozpatrzeniu projektu metod pracy **przyjęto projekt francuski**, wedle którego prace komisji, do której nie wchodzą Rosjanie, będą nosiły **charakter wyłącznie techniczny** i z obrad tej komisji powinny być **wyłączone wszelkie kwestje zasadnicze.** W skład tej komisji weszli ci członkowie, którzy już uprzednio zgłosili swój akces. Francja zastrzegła sobie przystąpienie do tej komisji w terminie późniejszym. Zobowiązano się, że wszystkie komisje będą pracowały z największym pośpiechem celem dojścia do najszybszego rozwiązania nałożonych na nie żądań.

Haga, 17 czerwca (PAT). Jak donosi prasa holenderska, **część członków konferencji wyjechała do swych krajów w celu porozumienia się z rządami.** Rezultat porozumienia ma być **wzajemnie zakomunikowany** na obradach w poniedziałek.

Haga, 17 czerwca (PAT). Wstępna konferencja **odroczyła swe posiedzenia do poniedziałku** po dojściu do zgody w sprawie metody prac oraz w sprawie działania poszczególnych komisyj. Delegacje złożą sprawozdania swoim rządom, których odpowiedź powinna nadejść do dnia 20 bm.

SKŁAD DELEGACJI ROSYJSKIEJ.

Moskwa, 17 czerwca (PAT). Skład delegacji rosyjskiej na konferencję w Hadze jest następujący:

Przewodniczący delegacji zastępca Komisarza dla spraw zagranicznych **Litwinów**, członkowie: przewodniczący Sownarkomu Ukrainy **Rakowsky**, komisarz Wniesztorgu **Krasin**, poseł sowiecki w Berlinie **Krestiński**, zastępca komisarza finansów **Sokolnikow.** Delegacja wyjeżdża z Moskwy dnia 19 czerwca.

Podróż Poincarego do Londynu

Paryż, 17 czerwca (AW). **Poincare odjechał dziś popołudniu do Londynu.** Powróci do Paryża we wtorek popołudniu. W tutejszych kołach politycznych sądzą, że spotkanie Poincarego z Lloydem Georgem **nie doprowadzi do jakiegokolwiek rozstrzygnięcia.** Poincare jest zdecydowany **nie poruszać żadnych z nierozwiązanych spraw.** Ministerstwo spraw zagranicznych w Paryżu zaznaczyło, że Poincare nie wyjechał do Londynu w charakterze premjera, ale **jako senator departamentu Maas.**

Londyn, 17 czerwca (AW). Depesze paryskie donoszą **o zmianie orjentacji we Francji, tak co do rosyjskiej polityki, jak też w sprawie reparacyj.** Wiadomości te mnożą się w miarę zbliżenia się terminu podróży Poincarego do Londynu, oraz z powodu zbliżenia się konferencji haskiej. W Londynie uważają, że jest to dyplomatyczny odwrót Francji **celem uniknięcia dalszej izolacji.**

Różne wiadomości polityczne

KONFERENCJA KOMUNIKACYJYNA W RYDZE. W Rydze nastąpiło otwarcie konferencji kolejowej w sprawie zawarcia konwencji kolejowej między państwami bałtyckiemi a Rosją sowiecką. Konwencja ma objąć sprawy, dotyczące uregulowania bezpośredniego ruchu pasażerskiego, wzajemnych rozrachunków, stworzenia w Rydze wspólnego biura kolejowego dla państw bałtyckich i Rosji sowieckiej, oraz ustanowienia bezpośredniego tranzyta ,między zachodnią Europą a Rosją sowiecką. Dotychczas nie przybyli na konferencję przedstawiciele Litwy i Finlandji.

KONGRES DZIENNIKARZY SKANDYNAWSKICH Premjer finlandzki otworzył tu kongres dziennikarzy skandynawskich, w którym bierze udział 150 delegatów Szwecji, Norwegji i Danji.

Miljonówka

Warszawa, 17 czerwca.

W dzisiejszem ciągnieniu wylosowano numer miljonówki

1,054.599.

Urlopy w przemyśle i handlu

W dniu 16 maja br. uchwalił Sejm ustawę, normującą sprawę urlopów dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu. Wedle nowej ustawy, ktoar weszła w życie z dniem 1 czerwca br. prawo do korzystania co rok z płatnego urlopu przysługuje wszystkim pracownikom, zatrudnionym na mocy umowy pracy w przemyśle, górnictwie, handlu, biurowości, komunikacji i przewozie, instytucjach opieki społecznej i użyteczności publicznej, oraz we wszelkich innych zakładach pracy (choćby na zysk nie obliczonych) bez względu na to, czy zakłady te i przedsiębiorstwa są własnością prywatną, państwową, czy też organów samorządowych. Nie podlegają ustawie przedsiębiorstwa sezonowe, w których praca trwa krócej niż 10 miesięcy w roku, oraz zakłady przemysłowe rzemieślnicze, zatrudniające do czterech pracowników.

Czas urlopu określa ustawa w sposób następujący:

1) Pracownicy, zatrudnieni w pewnem przedsiębiorstwie bez przerwy przez rok, otrzymują ośm dni urlopu, po trzech latach bez przerwy 15 dni.

2) Pacownicy młodociani poniżej lat 18-tu korzystają po roku pracy nieprzerwanej z 14-dniowego urlopu. Z takiegosamego urlopu korzystają również seminatorzy i uczniowie, nie wyłączając zakładów, zatrudniających 4 pracowników.

3) Pracownikom, zatrudnionym w handlu, przemyśle i biurowości pracą umysłową, po półrocznej nieprzerwanej pracy przysługuje urlop dwutygodniowy, po rocznej zaś jednomiesięczny urlop nieprzerwany.

Przerwa w pracy wskutek choroby, nieszczęśliwego wypadku, oraz z powodu powołania pracownika do ćwiczeń wojskowych, nie może być uważana za okoliczność, pozbawiającą lub ograniczającą prawa pracownika do korzystania z urlopu.

Wynagrodzenie za czas urlopu odpowiada wysokości nominalnych poborów. O ile praca odbywa się na akord, wynagrodzenie za czas urlopu określa się na podstawie przeciętnego wynagrodzenia pracownika w ciągu trzech poprzedzających bezpośrednio urlop miesięcy. Prawo do otrzymania wynagrodzenia za czas urlopu traci jednak pracownik, o ile w czasie urlopu będzie pracował zarobkowo w innem przedsiębiorstwie.

Pracownikom przysługuje prawo wzajemnego porozumienia się co do kolejności korzystania z urlopów. W razie nieosiągnięcia porozumienia z zarządem przedsiębiorstwa co do terminów urlopów, decyduje inspektor pracy właściwego obwodu. W okresie czasu od 1 maja do 30 września z urlopów winno korzystać przynajmniej 50 proc. ogólnej liczby pracowników, zajętych w przedsiębiorstwie.

Umowy zbiorowe lub indywidualne, o ile zapewniają pracownikom płatne urlopy na warunkach dogodniejszych, niż przewidziane w tej ustawie, pozostają w mocy, z drugiej strony naturalnie nie mają mocy prawnej umowy, ograniczające prawa, zastrzeżone pracownikom ustawą.

Za przekroczenie przepisów powyższych przewiduje ustawa karę grzywny w wysokości do 50.000 mk. lub karę aresztu do jednego miesiąca.

Dział ekonomiczny

* **OGRANICZENIE PRZEWOZU POCZTĄ WEWNĄTRZ KRAJU.** W „Monitorze Polskim" ogłoszono rozporządzenie, na mocy którego wyłączono od przewozu pocztą wewnątrz kraju sacharynę. Na mocy tego rozporządzenia tytoń podlega ograniczeniom przewozu pocztą bez względu na wagę w ruchu międzydzielnicowym z Poznańskiego, z Pomorza do b. Kongresówki i na Kresy wschodnie, z Kongresówki i z Kresów do Małopolski, z dzielnic Polski do Ziemi Wileńskiej i naodwrót. Do wydawania zezwoleń uprawniona jest Generalna dyrekcja monopolu tytoniowego oraz delegatura min. skarbu (w Wilnie), o ile chodzi o przesyłkę z Ziemi wileńskiej do dzielnic Polski. W obrębie jednej i tejsamej dzielnicy przewóz tytoniu z wyjątkiem wysyłki do miast: Lublina, Łodzi i Radomia, nie podlega żadnym ograniczeniom.

* **RUCH TOWAROWY DO NIEMIEC.** Dyrekcja kolei państwowych w Poznaniu wydała zarządzenie, aby wszelkie przesyłki wagonowo lub drobne, przeznaczone do Niemiec, lub na tranzyt przez Niemcy, były kierowane przez stację graniczną Zbąszyn, która jedynie w ruchu towarowym dla Niemiec jest otwarta. Odtąd dyrekcja nie będzie udzielała zezwoleń na przewóz towarów przez inne stacje graniczne.

* **TARG W GOETEBORGU.** Od 3—9 lipca br. odbędzie się »V. Targ Szwedzki« w Göteborgu. Targ ma mieć charakter krajowy, to znaczy wystawiane na nim eksponaty będą wyłącznie pochodzenia szwedzkiego. Ponieważ na targu w Göteborgu reprezentowane będą wszystkie działy wytwórczości szwedzkiej, będzie on stanowił dobrą sposobność dla naszych importerów do zaznajomienia się z rynkiem szwedzkim.

Z TARGOWICY KRAKOWSKIEJ. Na targ od 10 do 16 bm. spędzono buhaji 154, wołów 107, krów 296, jałówek 167, cieląt 1152, nierogacizny 1459, razem 3335 zwierząt. Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: buhaje od 25.500 do 45.000 mk.; woły od 26.000 do 52.000 mk.; krowy od 19.000 do 51.400 mk.; jałownik od 26.000 do 44.900 mk.; cielęta od 26.000 do 43.000 mk.; nierogaciznę od 55.000 do 71.000 mk.; bitej wagi nierogaciznę od 65.000 do 87.500 mk. Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na konsumcję miejscową 3159 sztuk, na konsumcję innych gmin kraju 176. Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Wiadomości giełdowe

GIEŁDA WARSZAWSKA. (17 czerwca). Miljonówka trans. 1475—1500—1490. 4½% Tow. kred. ziem. za 100 rubli sprzedaż 260, kupno 255, 4% Tow. kred. ziem. za 100 marek trans. 56—56'50. 5% Warszawy trans. 220—222'50, sprzedaż 227'50, kupno 222'50.

Akcje: Bank handlowy 6200—6325, Bank zachodni 3000—3100—3075, Bank kredytowy w Warszawie 3400—3300—3400. Bank zjedn. ziem polskich 1425—1350, Częstosice 3100, Warsz. tow. fabryk cukru 33.750—33.650, Warsz. Tow. kopalń węgla i zakł. hutn. I—II emisja 6025. Lilpop-Rau-Loewenstein 3725 3775. Ostrowieckie zakłady 7450—7475, Rudzki i Ska 2425—2415, Starachowice 5250—5335—5350, Zieliński 1575, Zakłady żyrardowskie 72.000—71.500, Borkowski 1525 bez prawa do emisji. Bracia Jabłkowscy 1800—1815, Warsz. Tow. transportu i żeglugi 1825—1800—1850. Polska nafta 1875—1850, Zachodnie Towarzystwo dla handlu i przemysłu 1—4 emisja 1500, Bednarski 3500.

Waluty: Dolary Stanów Zjedn. trans. 4300—4367'50-4335, sprzedaż 4355, kupno 4315, franki francuskie trans. 382, franki belgijskie 352.

Czeki: Gdańsk trans. 1355—1370, sprzedaż 1385, kupno 1345. Budapeszt trans. 4'60, sprzedaż 4'61, kupno 4'57, Berlin trans. 1355—1370—1365, sprzedaż 1385, kupno 1345. Londyn trans. 19.400—19.500, sprzedaż 19.600, kupno 19.400. Nowy York trans. 4330—4375—4365, sprzedaż 4385, kupno 4345. Nowy York drobne sprzedaż 4365, kupno 4325. Paryż trans. 382'50 387'50, sprzedaż 389'50, kupno 385'50. Szwajcarja trans. 840—850, sprzedaż 850, kupno 842. Wiedeń trans. 27—28'50, sprzedaż 29, kupno 28, Włochy trans. 221.

GIEŁDA SZWAJCARSKA. (17 czerwca). Berlin 165, Holandja 204'25. Nowy York 526'50. Londyn 2346, Paryż 4595, Medjolan 2620, Praga 1005, Budapeszt 0'52½, Zagrzeb 1'80. Sofja 3'50. **Warszawa** 0'12½, Wiedeń 0'03¼, austr. stempl. 0'03½.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.

Nadesłane.

Artykuły w tym dziale nie pochodzą od Redakcji.

Ostrzeżenie!

Wobec stwierdzonych licznych wypadków, że papa dachowa najrozmaitszego pochodzenia oferowana i sprzedawaną bywa, jako produkt naszej fabryki, zwracamy niniejszem uwagę, że P. T. Klijentela **tylko wówczas ma rękojmię** otrzymania papy dachowej naszego wyrobu, jeżeli każdy rulon zaopatrzony jest w opaskę, noszącą naszą firmę, oryginalny numer odnośnego gatunku papy i znak fabryczny (orzeł).

Emil Kuźnicki

FABRYKA TEKTURY DACHOWEJ
PRODUKTÓW CHEMICZNYCH I ASFALTU
Spółka akcyjna
Oświęcim.

Damska suknia letnia tylko mk. 4500

Wysyłamy wprost z fabryki piękną **damską letnią całą suknię** trykotową, nadzwyczaj praktyczną, nadającą się na każdą figurę, w kolorach: czarny, granatowy, bordo, fres, czerwony, lilla, różowy, niebieski, zielony, piaskowy, szary, bronzowy, elektryk, biały i t. d. — najmodniejszy fason, pięknie przybrana — tylko za **4.500 Mkp.**

Przesyłka 300 Mkp. Przy zamówieniu trzech sukien i więcej przesyłka na nasz [illegible]. Wysyłamy zaraz pocztą za pobraniem (płaci się przy odbiorze). —— Prosimy adresować:

J. Lubka, Łódź 11

ZAKŁAD LECZNICZY
Dra Czopa w Jaworzu
na ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM reaktywowany **w roku bieżącym przyjmuje tylko po uprzedniem zgłoszeniu się.**

PLATYNĘ chemicznie czystą, **ZŁOTO** pierwszej jakości, **LUTY** łatwotopne dla celów **dentystycznych**, oraz wszelkie **PRZYBORY** poleca najtaniej **S. VOGLER, Kraków, ulica Grodzka l. 31.** — Zamówienia z prowincji odwrótnie.

†

Inż. Ludwik Józef Wyżykowski

em. st. radca kolei państwowych i funkcjonarjusz Muzeum Narodowego

opatrzony św. Sakramentami, przeniósł się do wieczności w sobotę, dnia 17-go czerwca 1922 r. w 71 roku życia.

Wyprowadzenie zwłok z kaplicy cmentarnej na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi we wtorek, dnia 20 b. m., o godzinie 4 po południu.

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE

odprawionem zostanie we środę, dnia 21 b. m., o godzinie 9 rano w kościele OO. Franciszkanów w kaplicy Matki Boskiej Bolesnej.

Na te obrzędy zapraszają stroskana żona wraz z dziećmi.

†

Za spokój duszy ś. p.

Juljana Maciołowskiego

dyrektora szkoły imienia św. Jana Kantego

odprawione zostanie, jako w pierwszą rocznicę śmierci

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE

we wtorek, dnia 20 czerwca 1922 roku o godzinie 9 rano w kościele św. Anny, na które pozostała żona i synowie zapraszają Krewnych, Przyjaciół, Kolegów Zmarłego i Znajomych.

Bł. p.

Wilhelm Ehrlich

Magister farmacji i właściciel apteki

zmarł dnia 16 czerwca 1922 roku po krótkich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 36. Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w niedzielę, dnia 18 czerwca 1922 roku, z domu przedpogrzebowego na cmentarzu izraelickim o godzinie 3 i pół po południu, na który Przyjaciół, Kolegów i Znajomych zaprasza pozostała w nieutulonym żalu

RODZINA.

WPISY na rządowo upoważnione z prawem wydawania świadectw

KURSA HANDLOWE
PROF. STANISŁAWA NYCZA

roczny żeński i czteromiesięczny mieszany przyjmuje biuro hurtowni, ul. Gołębia 5, od g. 9—1 i od 3—6. 3157 1 5

Dr Józef Spira

ordynuje w chorobach uszu, nosa, gardła i krtani od godziny 3—4 po południu.
KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY L. 24. TEL. 1498.

Dr RAFAŁ SPIRA

ordynuje od godziny 11—1.
KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY L. 24. TEL. 1498.

DO RABKI!

Pensjonat »WILLA JASNA« (1 minuta od Zakładu) przyjmuje dzieci z inteligencji od lat 5, zapewniając im troskliwą opiekę. Zgłoszenia: ulica Bonerowska l. 14, III. piętro, drzwi 4. 3043 3

Dr Adolf Edelmann

ordynuje w KARLSBADZIE, dom »Vulkan«.

Dr IGNACY BETTER

ordynuje (jak w latach ubiegłych)
W KRYNICY WILLA »KRAKUS«.

WPISY.

Założone w roku 1912, przez Władze szkolne zatwierdzone
KURSA BUCHALTERYJNO - HANDLOWE »HERMES« JANA PILCHA W KRAKOWIE, ULICA FLORJAŃSKA L. 39, II. PIĘTRO
przyjmują wpisy na kursa roczne i 4-miesięczne codziennie do dnia 5 lipca b. r.
Po wakacjach przyjmie się kandydatów(tki) w miarę wolnych miejsc. **Zamiejscowych wyucza się listownie. Kurs pisania na maszynach rozpocząć można każdego czasu. Absolwenci otrzymują świadectwa.** 2974 12

BRYLANTY I PERŁY, WYROBY ZE ZŁOTA I SREBRA
kupuje Magazyn Jubilerski
M. WASSERMANNA
KRAKÓW, ULICA GRODZKA L. 10.
Za zęby sztuczne płacę najwyższe ceny. 2701

van Bontekoe

lekarz z czasów Ludwika XIII, zalecał palenie tytoniu, jako środek przedłużający życie. Dziś napewno nikt nie uwierzyłby tak naiwnemu twierdzeniu, jakkolwiek nowoczesna medycyna niezbicie udowodniła, że umiarkowane palenie, zwłaszcza papierosów z nieposledniego tytoniu i doborowych tutek czyli „obsłonek" — jak je nazwał wynik konkursu — działa w pewnych warunkach dodatnio na fizjologiczne czynności naszego ustroju nerwowego i narządy trawienia. Obsłonki papierosowe „FRAMOS", „MORWITAN", „TEMIDA" i „ELGAMEL" Zjednoczonych fabryk Beldowski—Herlicka—Wołoszyński w Krakowie, znane są każdemu palaczowi jako niedoścignione pod wszelkim względem i cieszące się niebywałą popularnością wyroby. Dlatego można je dostać w każdym nawet najmniejszym sklepie.

Salon dzieł sztuki K. Wojciechowskiego, Kraków, ul. św. Jana 3.

Ceny przystępne! **NIEUSTAJĄCA WYSTAWA POLSKICH MALARZY.** Ceny przystępne

Przewodnik turystyczny po Krakowie.

Rozkład jazdy kolei żelaznych z Krakowa.

Z dworca głównego odchodzą: o g. 1·48 posp. do Lwowa; o g. 5·20 osop. do Krynicy i N. Zagórza przez Tarnów; o g. 5·40 posp. do Zakopanego i Rabki; o g. 6·01 osob. do Niepołomic, 7·00 posp. do Lwowa; o g. 7·55 osob. do Lwowa; o g. 7·25 posp. do Zakopanego: o g. 8·10 osob. do Bochni, o godz. 8·40 osob. do Wieliczki; o godz. 10·25 osob. do Lwowa, o g. 11·00 osob. do Krynicy przez Tarnów; o g. 13·25 osob. do Zakopanego i Nowego Sącza przez Suchą; o g. 14·00 osob. do Wieliczki i Oświęcimia przez Skawinę, o g. 14·20 osob. do Kocmyrzowa, o g. 14·35 osob. do Stanisławowa i Lwowa przez Stróże i Sambor; o g. 14·45 osob. do Niepołomic, o g. 18·20 osob. do Lublina przez Rozwadów; o g. 18·25 osob. do Lwowa, o g. 19·35 osob. do Tarnowa, o g. 20·30 osob. do Wieliczki, o g. 20·50 osob. do Lwowa; o g. 22·40 osob. do Krynicy i Olłowa przez Tarnów, do Stanisławowa przez Stróże. Stryj, o g. 23·30 osob. do Lwowa, o g. 23·45 osob. do Zakopanego przez Suchą, do Stanisławowa przez Suchą, Stryj.

Z dworca głównego odchodzą: o g. 0·35 posp. do Warszawy, o g. 1·20 posp. do Piotrowic (Wiednia, Pragi); o g. 5·55 osob. do Piotrowic; o g. 7·15 osob. do Piotrowic i Katowic; o g. 10·25 osob. do Żywca przez Dziedzice, o g. 14·14 osob. do Piotrowic; o g. 17·10 osob. do Cieszyna i Żywca przez Dziedzice; o g. 17·40 posp. do Gdańska przez Katowice, Poznań, o g. 19·40 osob. do Żywca przez Dziedzice; o g. 20·05 posp. do Poznania przez Katowice; o g. 22·45 posp. do Warszawy.

Z nowego dworca osobowego „zachodniego" odchodzą: o g. 8·00 posp. do Warszawy, o g. 10·00 osob. do Warszawy; o g. 13·20 osob. do Trzebini, o g. 17·50 osob. do Warszawy przez Dęblin i do Katowic: o g. 19·30 osob. do Warszawy; o g. 22·25 posp. do Warszawy przez Dęblin, o g. 22·55 osob. do Łodzi; o g. 23·15 osob. do Dziedzic.

Władze:

Województwo, ul. Basztowa L. 26, tel. 1141; godz. przyjęć: wojewoda od 11—1, godz. urzęd.: od 8—3, dla stron od 10—1. **Starostwo krakowskie,** ul. Starowiślna L. 13, tel. 2554; godziny przyjęć: starosta od 11—1, godz. urzęd.: od 8—3, dla stron od 10—1. **Magistrat,** plac WW. Świętych L. 3, tel. 46; godz. przyjęć w prezydjum miasta: od 12—2 z wyjątkiem niedziel i świąt; godziny urzędowe od 8—2. **Dyrekcja kolei państwowych,** plac Matejki L. 12, telefon 2453; godziny przyjęć: prezes dyrekcji od 11—1. godz. urzęd.: od 8—3 z wyjątkiem niedziel i świąt. **Dyrekcja policji,** ul. Krupnicza L. 34, telefon 458, godziny urzędowe: od 8—3.

Wawel i muzea:

Zamek królewski na Wawelu zwiedzać można od godziny 9 do zmroku. Wstęp do Zamku 50 mkp. (Zarząd Zamku królewskiego tel. 1262). **Muzeum narodowe,** Sukiennice, tel. 168, otw. codziennie od 10—2, wstęp 50 mkp. **Muzeum Czapskich,** ul. Wolska L. 10, tel. 519, otwarte w niedziele i środy od 10—2 wstęp 50 mkp. **Dom i muzeum J. Matejki,** ul. Florjańska 41, otw. codziennie od 10—2, wstęp 50 mkp. **Muzeum Czartoryskich,** ul. Pijarska L. 6, otw. we wtorki i piątki od 10—12. **Miejskie Muzeum przemysłowe,** ul. Smoleńsk 9, tel. 1339, otw. od 10—1, wstęp 5 mkp. **Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych,** pl. Szczepański 1, tel. 8, otw. codziennie od 10—4 popoł.; wstęp 100 mkp.

Biura kupna i sprzedaży nieruchomości.

Koncesjonowane Biuro kupna i sprzedaży nieruchomości. Dom dla handlu i przemysłu **Władysława Ropskiego,** Zwierzyniecka l. 22, posiada każdego czasu duży wybór realności, majątków, ziem i t. p.

„Uczciwość" Biuro kupna i sprzedaży kamienic, realności, folwarków sprzedaje i przyjmuje do kupna, Podwale 3, obok poczty.

Biura ogłoszeń.

Ogłoszenia i **reklamy kolejowe „Ruch",** S. A., ul. Szczepańska 9, tel. 369

Powszechne Biuro reklamy **„Prasa",** Karmelicka 16, tel. 2086, przyjmuje ogłoszenia do wszystkich czasopism krajowych i zagranicznych.

Ogłoszenia do pism całego świata **projektuje i** przyjmuje Biuro reklamy prasowej **„Promień", Kraków, Rynek gł. 30.**

Biuro ogłoszeń i wszelkiej reklamy **Feliks Statter,** Grodzka l. 13, telefon 1354.

Biuro ogłoszeń i reklamy „Przyjaciel" **Jan Starczak,** Dębniki, ul. Madalińskiego 18.

Fabryki.

Fabryka lin konopnych i wszelkich wyrobów powroźniczych Stanisława Wałkowińskiego, ul. Lelewela 11. Firma powyższa nie posiada filji ani sklepu a znajduje się tylko w Dz. XII, przy ul. Lelewela 11.

„Glorja", fabryka **świec,** wyrobów woskowych. Spółka z ogr. odp., Sławkowska 11.

Pracownia wózków **J. Bolwin,** Florjańska 30, **wózki dziecięce** oraz gumy.

Farbiarnie.

Przyjmuje do farbowania i chem. czyszczenia w przeciągu 6 dni. — **I. Schmausowa,** ul. Grodzka 71, (naprzeciw hotelu Royal).

Fotograficzny zakład.

„Frna", ulica Starowiślna (Plac Wolnica), przystanek tramwaju 3 i 6, wykonuje fotografje na legitymacje, paszporty i wszelkie zdjęcia fotograficzne w **5-ciu minutach.**

Kino.

Kino „Muzeum" Smoleńsk l. 9; przedstawienia we wtorki, czwartki i niedziele.

Kino „Opieka" ul. Zielona 17. Czysty zysk dla inwalidów wojennych. Przedstawienia codziennie od godz. 5-tej w święta od 3 ciej.

Księgarnie i sprzedaż dzienników.

Księgarnia i sprzedaż gazet: **„Ruch",** S. A., ul. Szczepańska 9, tel. 369.

Najnowsze żurnale mód stale do nabycia u firmy M. Landau, Kraków, ul. św. Krzyża 5.

Laboratorja kosmetyczne i perfumerja.

Laboratorjum kosmetyczne **Franciszki Budziaszek,** Grodzka l. 3, I. p., dobrze zaopatrzony zakład w wyroby kosmetyczne.

Powszechnie znana perfumerja **Leserkiewicz i Ska,** plac Szczepański 2, poleca kosmetyki, perfumy pierwszej jakości po cenach przystępnych. — **Skład przyborów sportowych.**

Materjały tekstylne zakłady kraw. konfekcja i galanterja.

Bazar krajowy

Krajowego Związku przemysłowego w Krakowie, Rynek gł. l. 33

poleca:

zefiry, płótna na bieliznę i pościel, płócienka, markizety, batysty, chusteczki do nosa, pończochy, skarpetki, koce, kilimy, wyroby koszykarskie, **rzeźby, zabawki.**

Ceny bardzo przystępne.

MAŁOPOLSKI ZAKŁAD ODZIEŻY W KRAKOWIE

poleca swe sklepy i magazyny tekstylne

w Podgórzu, przy ul. Nadwiślańskiej 12 jakoteż sztukę

w Krakowie, przy ul. Szczepańskiej 3

sprzedaje hurtownie i detajlicznie towary:

wełniane i bawełniane na ubrania męskie i kostjumy, cajgi, płótna białe na bieliznę, płócienka kolorowe, zefiry, drelichy, chustki duże i chustki na głowę, koce, **gotowe ubrania męskie,** płaszcze, kurtki, obuwie męskie, damskie, chłopięce i dziecięce.

Skład **płócien i bielizny** gotowej męskiej, damskiej i dziecięcej **Marja Kulinowska,** ul. Sławkowska l. 13.

Wytwórnia krawatek „Mery" ul. Szpitalna 20, 1 piętro.

Kojtasz i Wolkowicz, Podwale 5, firma pierwszorzędna, artystyczne wykonanie wszelkiego rodzaju ubiorów męskich i damskich, znakomici przykrawacze — robotnicy pierwszej klasy — wykonanie punktualne — **przejezdnym wykonanie w ciągu 24 godzin.**

Wytwórnia ubiorów A. Malarza i Ski, Krupnicza 26, wykonuje artystycznie wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące: ubiory męskie, cywilne i wojskowe, punktualnie, solidnie i tanio.

Związek krawców i krawczyń, Mikołajska 13, Telefon Nr 3037. Zamówienia wykonuje solidnie o 30% niżej cennika.

Markusa Monda — skład futer, Kraków, Rynek gł. l. 11, w podwórzu.

Obuwie.

Firma **H. Weinmann,** Starowiślna 6 — w wielkim wyborze **obuwie męskie luksusowe,** jakoteż bielizna męska i damska, kapelusze, krawatki i t. d. Ceny konkurencyjne.

Magazyn obuwia i pracownia Stefana Sajaka, ul. Długa l. 27.

Jan Ochmański, magazyn obuwia, ul. Zwierzyniecka 4.

Pracownia eleganckiego obuwia, Antoni Snopkowski, ul. Zwierzyniecka l. 17.

Solidna firma **Gizela Brand,** Starowiślna 6 — na sezon letni **pantofelki** w różnych fasonach i najmodniejszych kolorach, oraz wykwintne **lakierki** po cenach przystępnych.

Po eleganckie obuwie spiesz do firmy **Del-ta, Grodzka 35.**

Tanio i dobrze nabyć można u firmy **H. Holm,** Kraków, Starowiślna 33, towary **pończosznicze i przybory krawieckie.**

Obuwie do szybkiej naprawy przyjmuje **„Zelownia",** krak. fabryki obuwia ul. Czarnowiejska 70, i sklep inż. Drobniaka ul. Sławkowska 2.

Przedsiębiorstwa handl. i przemysłowe techniczne i transportowe.

Sprzedaż komisowa (sklep Tokara), Kraków, ul. św. Jana 10, telefon 574 przyjmuje do sprzedaży: przedmioty mieszkaniowe oraz mieszane i metalowe.

Dom przemysłowo-handlowy **Jan Wróblewski,** Rynek gł. 37.

„Technikum", przedsiębiorstwo maszynowe, Kraków, ul. Czarnowiejska 70. przeprowadza fachowo i tanio **ustawianie i montaż maszyn,** motorów, transmisyj itp., **rewizję i konserwację urządzeń fabrycznych.**

Zakłady wydawnicze i przemysłowe **„Ryngraf",** S. A., Sławkowska l. 11.

Biuro spedycyjne **H. Mendelsohn,** plac Dominikański 1, telefony 86 i 2056.

Restauracje, kawiarnie.

Bufet firmy A. Kawełka, Rynek główny, poleca: wszelkiego rodzaju zakąski, zimne i gorące, **porter żywiecki,** piwo jasne 14% zawsze na składzie. Lokal otwarty do 8-mej rano do 10 tej wieczór.

Bar swojski, Mały Rynek 3, poleca swój bufet oraz wydaje obiady i kolacje.

Kawiarnia Centralna **Bolesława Gorskiego,** Kraków, Dunajewskiego 5, wydaje obiady od g. 12 do 5 po południu. — Gabinety z pianinem, urządzone stylowo dla zebrań towarzyskich. Bufet obficie zaopatrzony.

Różne.

Z. Kulrzeba, ul. Wiślna 11. — **Obrazy oryginalne** wybitnych artystów, **obrazy reprodukcje** religijne i rodzajowe, druki parafjalne, gospodarcze — dzienniki amerykańskie, kwitarjusze. **Tapety ścienne i sufitowe.**

OBRAZY

wybitnych malarzy polskich po niskiej cenie ma do sprzedania

Biuro komisowe „ARS"

Kraków, ulica Zielona L. 28.

Sprzedaż sztucznych kwiatów, fantazyj i liści. Plac Marjacki l. 1, dawniej sklep Herliczki. Towar w wielkim wyborze.

Wytwórnia „Papyrus", ulica Gołębia l. 5, wykonuje **księgi handlowe,** szanony, teczki, zeszyty dla biur i banków.

Tomasz Mężyk, handel materjałów, skład farb, lakierów, pokostu, **nafty, benzyny,** olei mineralnych i t. p. Pl. Szczepański 8.

Kilimy własnego wyrobu, także na zamówienie, poleca **Hurtownia** ul. Gołębia 5, od 9—1 i od 3—6.

Zakład tapicersko-dekoracyjny, magazyn **mebli** i wyrób **kołder A. Rybiński,** ul. Sławkowska 21. Telefon Nr 3468.

Kajetan **Budzisk,** ul. Florjańska l. 47, posiada wykwintne **urządzenia meblowe do gabinetów, jadalń, sypialń, biur itp.**

Kat. wytwórnia **kołder M. Matusiewicz,** ul. Poselska 20.

Wytwórnia i naprawa **protez, szlifiernia brzytew,** noży, nożyczek i t. p. — **Józef Sogdanik, Kanonicza 22.**

Handel **żelazno-galanteryjny** i przyborów **technicznych Anton Steciak,** ul. Zwierzyniecka 15.

Maszyny do szycia i rowery Towarzystwo handlowe **„Irwing",** Grodzka 60.

Józef Leibiowicz, Rynek główny l. 11. — skład **przyborów dentystycznych.**

REWIZJA LOSÓW.

Biuro rewizji losów przy Domu informacyjnym Kirschnera Rynek 7.

Szkoły.

Szkoła kroju i szycia **„Józefina"**, ul. Długa 11. Kursa kroju rozpoczynają się 1 i 15 każdego miesiąca.

Wynajem i naprawa samochodów.

Zakład wulkanizacyjny i wyrobów gumowych „OPONA", Sp. z ogr. odp., przy ul. Długiej 1, odnawia i naprawia zupełnie zniszczone płaszcze automob. i dętki, oraz wszelkie przedmioty w zakres ten wchodzące.

„Wulkanizator", zakład wulkanizowania gum automobilowych, Zwierzyniecka 23. **Wynajem samochodów.**

Spółka **„Samochód",** Kapucyńska 7, tel. 2541, **wynajmuje samochody** na tury po cenach najtańszych.

Zakłady przemysłowe.

DRUKARNIA LITERACKA

w Krakowie

ul. Jagiellońska 10, tel. 40

Samoistnego obowiązku prowadzenia kuchni i gospodarstwa domowego przy jednej osobie, albo w kasynie, jako kucharka, poszukuje zaraz osoba starsza, rutynowana, z najchlubniejszemi poleceniami. Zgłoszenia: Miniewiczowa, Jarosław, Kraszewskiego. 3234 1 2

Unieważniam zgubione dokumenty wojskowe, akademickie na nazwisko Stanisław Charzyński urodz. w r. 1890 w ziemi Kaliskiej. 3242

Biurko amerykańskie, nowe, do sprzedania Wiadomość: ulica Dietlowska 115, Skład materiałów budowlanych. 3215

Zgubione dokumenta wojskowe na nazwisko Kruk Jan, wystawione we Lwowie przez 5 Dyw. żandarmerji, unieważniam. 3228

Spółka złotnicza Sp. zar. z ogr. odp., Kraków, Rajska 4, (obok opery) kupuje stare sztuczne zęby, stare złoto i srebro płacąc najwyższe ceny. Wykonuje się wszelkie roboty i przeróbki złotnicze po cenach przystępnych, na zamówienia. Na żądanie w 24 godzinach. 3227 1 2

Wirówkę „Alfa", 100 litrów na godzinę, sprzeda Wiśniewski, Kraków, ul. Królowej Jadwigi 44. 3219

Artystka śpiewaczka, utalentowana, zaawansowana, dla ukończenia studjów poszukuje pożyczki. Instrukcje Drowie G., ulica Starowiślna 8. 3221

Okazja! Kompletny garnitur salonowy mahoniowy i para łóżek niklowych, również kasa ogniotrwała, wszystko prawie nowe, do nabycia okazyjnie w składzie mebli Wetsteina, Kraków, Mały Rynek 4. 3223

Uwaga! Jadalnie, sypialnie, garnitury salonowe, klubowe, kasy ogniotrwałe, kupuję również z prowincji. Płacę najwyższe ceny. Skład mebli Wetsteina, Kraków, Mały Rynek 4. 3224

Czyszczenie okien, posadzek, wiórowanie i froterowanie tychże w biurach, sklepach, mieszkaniach, wykonuje Zakład czyszczenia „Artur", Kraków, ul. Gołębia l. 8, II p., oficyny. 3225

Rzadka okazja! Łóżko familijne w stylu francuskim, całe mosiężne, 150 cm szerokości, z wkładem patentowym i trzema poduszkami włosianemi, prawie nowe, do nabycia okazyjnie w składzie mebli Wetsteina, Kraków, Mały Rynek 4. 3222

Ekspedjentka z praktyką do magazynu rękawiczniczego F. Lutański, ul. św. Anny 2, potrzebna od 1 lipca. Zgłoszenia ze świadectwami od 3—5 po południu. 3226 1 2

Drukarnia

powiatowa z maszyną pospieszną (Frankenthal), tyglówką (Rockstroh) i t. d., z gazetą codzienną, śliczną willą mieszkalną, za **12 milj. mkp.,** zaraz na sprzedaż. Świetna egzystencja. A. Klóskowski, Poznań, ul. Dąbrowskiego 76. 3235 1 3

Kamienica w śródmieściu i parcela w dzielnicy Grzegórzki 700 sążni pod przystępnemi warunkami do sprzedania. Wiadomość: kanc. adw. Rynek 4, II piętro. 3220 1 3

Najuporczywszy ból głowy

i migrenę usuwa szybko proszek z Kogutkiem, „Migreno-Nervosin". Żądać w aptekach i składach aptecznych. **Apteka A. Gąseckiego w Warszawie.** 1774 27 30

II. TARGI WSCHODNIE

we Lwowie od 5—15 września 1922 r.

Termin zgłoszeń dla wystawców upływa dnia 30 czerwca 1922 r.

Zgłoszenia przyjmują:

Biuro „Targów Wschodnich" we Lwowie.

Zastępstwa:

Biuro podróży „Orbis", wszystkie oddziały.

W Warszawie: Polski Związek handl.-przem., Szpitalna 1, m. 8. „Waw", Złota 5. Stowarzyszenie kupców polskich, Szkolna 10. „Komispol", Krakowskie Przedmieście 16/18.

W Krakowie: „Przemysł Ludowy", plac św. Ducha. „Praca", Karmelicka 16.

W Łodzi: Bracia Szczecińscy. Przejazd 15.

W Sosnowcu: Rod. Maciejowski Józef, Kołłątaja 3. Biuro ubezpieczeń Kasztalski J., Prosta 10.

W Wilnie: „Komispol", Jagiellońska 8. Wileńskie Towarzystwo, Wileńska 24.

W Poznaniu: „Reklama Polska", Marcinkowskiego 6, Związek kupców.

W Bielsku: Inż. Silliger, wł. firmy Papyrus, Strzelnicza 25. Adolf Brüll i Synowie.

W Gdańsku: R. Francke, ved., Hundegasse 28. „Bałtyk", Dom handlowy, Altsgraben 96-97. Nordisch. Transp. Ges., nebst Stadtgraben 8.

W Bydgoszczy: „Reklama Polska", Gdańska 164. Związ. Tow. kup., Dr Winiarski, Zduny 48.

W Białymstoku: „Dohan", św. Rocha 8.

W Lublinie: Stowarzyszenie kupców polskich, Powiatowa 1.

W Częstochowie: „Komispol".

W Katowicach: Kleczyński Jan, Hotel „Monopol".

W Równie: „Wawel", Szosowa 68. 3213 2 3

Rządca-ekonom, lat 40, z długoletnią praktyką, chlubnemi świadectwami, poszukuje posady na ordynarję. — Zgłoszenia pod **„Rządca"** do biura ogłoszeń Hupczyca, Jagiellońska 7. 3169 3 3

Lokal w centrum miasta Krakowa, nadający się na biuro, kantor wymiany, ewentualnie jakikolwiek interes, do odstąpienia wraz z kompletnem urządzeniem biurowem. Zgłoszenia listowne pod **„Centrum miasta"** do biura „Ruch", Szczepańska 9. 3196 2 3

Maszyny rolnicze

kieraty, sieczkarnie, młocarnie, pompy wodociągowe i studzienne, maszyny do wyrobu dachówek wykonuję, oraz odlewy żelazne według własnych lub nadesłanych mi modeli lub rysunków. Kupuję maszyny parowe, motory i złom do przetopienia.

Fabryka maszyn rolniczych S. ZWEIGA, w Rzeszowie. 3241

2373 7 0

Krynica „Szplicowo", ordynuje **Dr E. Zarzycki.** 2559 0 10

Praktykantka inteligentna, z ukończoną szkołą wydziałową, zostanie natychmiast przyjętą do sklepu. Zgłoszenia pisemne uprasza się nadsyłać pod **„Sanitarja"** do biura „Ruch", Kraków, Szczepańska 9. 3199 2 3

Lep na muchy „MORT"

arkusz 25 mkp.

papier trutk. 5 arkuszy 50 mkp.

L. Weindling

Kraków, ul. Grodzka l. 26

Telefon Nr 1596.

2895 3 6

KOŁDRY

w wielkim wyborze poleca skład kołder K. SULIKOWSKIEGO

KRAKÓW, UL. GRODZKA L. **59**

Dostawy dla hoteli i pensjonatów ze znacznym opustem 2970 5 8

Czekolady, desery czekoladowe, cukierki, cukier lodowaty, wafle, herbatniki i miodowniki, sok malinowy, oraz wszelkie towary kolonjalne, poleca hurtownie i częściowo

B. GROSS — KRAKÓW

ulica Grodzka L. 59. 3208 1 0

Zamówienia z prowincji uskutecznia się za zaliczką.

CERATY **LINOLEUM, KAPY, CHODNIKI, DYWANY,** firanki, narzuty, portjery, karnisze, prześcieradła gumowe, **drelichy i materje dla tapicerów** 1905 11 0

poleca po cenach fabrycznych najtaniej:

H. Halpern, Kraków, Grodzka 43 wejście od ul. Senackiej **8.**

Sprzedaż hurtowna i detajliczna. — Uwaga na adres.

Pierwsza krajowa ulepszona fabryka barwników do użytku domowego

ŁABĘDŹ

firmy: Towarzystwo farbiarskie.

Łabędź farbuje wszystko.

Spróbuj, a podziękujesz. Spróbój, a podziękujesz.

Poleca: Reim i Sp. 2384 7 0

Niniejszem zaprasza się członków Zakładu dyskontowego stowarzyszenia zarejestr. z ograniczoną poręką w Krakowie na

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

które odbędzie się **we wtorek dnia 27 czerwca 1922 r.** o godzinie 6-tej wieczorem w lokalu Zakładu w Krakowie, ulica Szczepańska L. 5 z następującym

porządkiem dziennym:

1) Odczytanie i przyjęcie do wiadomości protokółu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;
2) Sprawozdanie Dyrekcji i przedłożenie bilansu za rok 1921;
3) Sprawozdanie Dyrekcji za czas od dnia 1 stycznia 1922 r.;
4) Zmiana § 8 statutu w tym kierunku, że Zarząd składać się będzie z 2 do 5 dyrektorów; 3232
5) Wnioski i interpelacje.

Dyrekcja.

DYWANY PERSKIE

antyczne meble, porcelanę, srebro, złoto, bronzy i t. p. przedmioty, kupuje po najwyższych cenach

S. Katzner, Kraków, Bracka 3120 2 0

Ubezpieczajcie się

od ognia,
od kradzieży z włamaniem i rabunku,
od odpowiedzialności prawno-cywilnej i
od nieszczęśliwych wypadków

pod nader korzystnemi warunkami, w znanym ze swej solidności i szybkiego wypłacania szkód

POZNAŃSKIM BANKU UBEZPIECZEŃ

Tow. akc. w Poznaniu

założonym przez

Bank Związku Spółek zarobkowych w Poznaniu

Oddział Małopolski w Krakowie, Rynek gł. 9.

Sumienni i pracowici zastępcy — za wysoką prowizją — poszukiwani we wszystkich miejscowościach Małopolski. 3207 1 2

Niniejszem podaję do wiadomości Szan. Odbiorców, że objąłem wyłączną sprzedaż

CYKORJI „GLEBA"

na zachodnią Małopolskę, oraz Śląsk Cieszyński i proszę o łaskawe skierowanie zleceń do firmy:

J. BIELICKI

Zastępstwo cykorji „Gleba" 3218 1 6

KRAKÓW, MAŁY RYNEK 1.

Jedziesz na wieś?

Nie zapomnij wziąć ze sobą „KLEJNOTU", kuchenki oszczędnościowej z rurą do pieczenia, gotującej na 5 osób. Dostać można w każdym większym sklepie żelaznym lub wprost u inż. J. Stobieckiego w Bielsku Cieszyńskiem. 2880

MOTORY BENZYNOWE

6 HP, przewoźne, nowe, marki „Köraus", fabr. austr. dostarcza natychmiast ze składu: 3091 3 3

A. Romer, Kraków, plac Matejki L. 5.

TUTKI I BIBULKI DO PAPIEROSÓW

Tutki: »MORWITAN« »EL GAMEL« »TEMIDA« »FRAMOS«

Bibułki: »POBUDKA« »CZUWAJ« »TEMIDA«

Uznane powszechnie za najlepsze!

Wszędzie do nabycia!

ZJEDNOCZONE FABRYKI TUTEK I BIBUŁEK

Beldowski—Herliczka—Wołoszyński, Sp. z o. o. w Krakowie.

2520 5 5

Filateliści! Poważny filatelista sprzeda zaraz zbiór marek za 70.000 mkp. — Zgłoszenia: W. B. Szpitalna 3, I piętro, między 1—3 i 6—10. 3179 2 2

Poszukuje się pokoju umeblowanego z osobnem wejściem, obsługą i utrzymaniem. Zgłoszenia z podaniem ceny pod **„Spokojny lokator"** przyjmuje Administracja „Nowej Reformy". 3193 2 2

W celu matrymonjalnym poszukuję inteligentnego mężczyzny (do lat 35), izrael., z dobrej, postępowej rodziny, z majątkiem, któryby zechciał przystąpić jako spólnik do zakładu dentystycznego. Pisemne zgłoszenia pod **„Dobra przyszłość"** Kraków, skrytka 105. 3178 2 2

Chemicznie czyści i farbuje „Czystość", w Krakowie, Koletek 9. Filje: Sławkowska 24, św. Sebastjana 3, Długa 27, Podgórze, Kalwaryjska 5. 2717 5 5

Rutynowany korepetytor (po maturze) przyjmie lekcje na wsi, na czas wakacyj. Zgłoszenia listowne pod **„Jerzy S."** przyjmuje Administracja „Nowej Reformy". 3072

Garnitury klubowe, salonowe i otomany, poleca najtaniej Józef Luszowicz, zakład tapicerski, Florjańska 44; tamże przerabia się materace, otomany, meble i t. p. po najniższych cenach. 1795 24 30

Wynajmę pokój w Krakowie na 4 miesiące, za pokój w Rabce lub w innem ożywionem letnisku (przy kolei). Zgłoszenia pod **„Letnisko"** Kraków, Skrytka 105. 3177 2 2

Abażury na lampy elektryczne wykonuje się szybko. Klosze z drutu można nabyć: ul. Jagiellońska 12, II piętro, 3 drzwi. 2980 2 2

Starsza krawcowa

szyjąca dobrze dla pań i dzieci, poszukuje po domach zajęcia. Kraków, ul. Garbarska l. 14, dozorca domu wskaże. 16 9 0

Naprawia dzwonki, telefony, elektrykę

rutynowany elektryk.

T. ARMATYS

Kraków, ul. Zyblikiewicza 15, II p., ofic. 10214 6 6

BILARD

prawie nowy, duży dywan, salon z witrynką i lustrem, z wolnej ręki tanio do sprzedania.

HALA LICYTACYJNA, KRAKÓW, BRACKA 6

3180 1 2

Kolejka leśna

5 km długości, szyny 7 kg ciężkie, z wszelkiemi do tego należącemi dodatkami, 15 wagonetów z kołowrotami do drzewa, nośności 5 tonn, dwa motory benzynowe, marki „Puch", 8 HP., nośności 10 tonn, wszystko w najlepszym stanie, natychmiast do sprzedania lub w zamian na drzewo klecowe albo kopalniane.

Zgłoszenia pod **„Kolejka"** do Biura ogłoszeń Rudolf Pszczółka, Cieszyn Polski. 3239

LABORATORJUM KOSMETYCZNE

FRANCISZKI BUDZIASZEK

Kraków, Grodzka L. 3, I. p.

poleca swój dobrze zaopatrzony zakład w wyroby kosmetyczne:

Lygja chrzan, środek przeciw łupieżowi i wypadaniu włosów,
Lygja puder łopianowy, usuwający tłuszcz i przyspieszający porost włosów.
Lygja bławatek, nadający oczom niezrównany czar i blask,
Lygja kwiat jabłoni, do rozjaśniania włosów,
Lygja róż, nadający naturalny rumieniec,
Lygja pasta z róż, do pielęgnowania twarzy,
Lygja puder do twarzy.
Lygja kuracja łuszczkowa twarzy, 3020 2 2
Płyn na stałe uczernienie brwi i rzęsów,
jak również wszelkiego rodzaju farby na włosy i t. p.
Na zamówienia z prowincji uprasza się o zadatek.

Karol Korn

Budowlana Spółka akcyjna w Bielsku.

Na podstawie uchwały I. Walnego Zgromadzenia akcjonarjuszy firmy Karol Korn Budowlana Spółka akcyjna w Bielsku, z dnia 14-go czerwca 1922 r., wypłaca się za kupon Nr 1 akcji za rok 1921

po mkp. 100 za akcję

począwszy od dnia 19 czerwca 1922 r. w kasie Spółki akcyjnej, oraz w Banku Małopolskim w Krakowie. 3240

Bielsko, dnia 14 czerwca 1922 r.

Karol Korn

Budowlana Spółka akcyjna

W Drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska l. 10. — Rządca Drukarni E. K. Górski